

UTENOS RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

A U D I T O A T A S K A I T A

UTENOS RAJONO SAVIVALDYBĖS 2019 METŲ KONSOLIDUOTŲJŲ ATASKAITŲ RINKINIO, SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO IR TURTO NAUDOJIMO VERTINIMAS

2020 m. liepos 15 d. Nr. A-6

Utena

Auditą atliko auditorių grupė:
Daiva Karalienė (grupės vadovė),
Nijolė Liesienė,
Dalia Petronienė (nuo 2020-04-17 iki 2020-06-30)

Auditas pradėtas 2019 m. rugpjūčio 27 d.
Auditas baigtas 2020 m. liepos 15 d.

Su audito ataskaita galima susipažinti Kontrolės ir audito tarnybos interneto puslapyje adresu www.utena.lt

Audito ataskaita teikiama: Utenos rajono savivaldybės administracijai, Utenos rajono savivaldybės merui, Utenos rajono savivaldybės tarybai, Utenos rajono savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui

TURINYS

PAGRINDINIAI FAKTAI	3
SANTRAUKA	4
IŽANGA	7
AUDITO REZULTATAI	9
1. Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys – su svarbiais neatitikimais	9
1.1. Ne visi konsolidavimui pateikti ilgalaikio materialiojo turto ir pagrindinės veiklos sąnaudų duomenys yra tikri ir teisingi.....	9
1.2. Negalime patvirtinti dalies trumpalaikio turto ir trumpalaikių įsipareigojimų likučių teisingumo.....	12
2. Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys – be reikšmingų klaidų	14
3. Savivaldybės biudžetas planuotas ir vykdytas laikantis įstatymų	15
4. Savivaldybės turto naudojimas – su pastabomis	16
4.1. Ne visi savivaldybės pastatai ir/ar jų dalys naudoti veikloje.....	16
4.2. Dvi biudžetinės įstaigos be teisinio pagrindo naudojosi kitos įstaigos valdomu turtu.....	17
5. Viešųjų pirkimų organizavimas ir vykdymas – su trūkumais	18
PRIEDAI	20
1 priedas. Santrumpos ir sąvokos	20
2 priedas. Audito apimtis ir metodai.....	21
3 priedas. Utenos rajono savivaldybės 2019 metų biudžeto pajamų ir asignavimų palyginimas.....	27
4 priedas. Informacija apie viešojo sektoriaus subjektams pateiktas rekomendacijas.....	29

PAGRINDINIAI FAKTAI

Utenos rajono savivaldybės turtas ir atitinkamai finansavimo sumos, įsipareigojimai ir grynasis turtas 2019-12-31	Utenos rajono savivaldybės 2019 metų biudžeto pajamos	Nepanaudota praėjusių metų (2018 m.) biudžeto pajamų dalis	2019 metais panaudoti savivaldybės biudžeto asignavimai
139 001,65 tūkst. Eur	38 863,00 tūkst. Eur	652,80 tūkst. Eur	39 473,40 tūkst. Eur

40 Subjektų duomenys konsoliduoti savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje

47 Subjektų duomenys konsoliduoti savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje

≈ 5,9 proc. Ilgalaikio materialiojo turto duomenų teisingumo negalima patvirtinti

9 Pirkimo-pardavimo sutartys sudarytos, mažos vertės pirkimus atlikus netinkamu būdu

SANTRAUKA

Audito tikslas ir apimtis

Vadovaujantis Vietos savivaldos¹, Biudžeto sandaros², Viešojo sektoriaus atskaitomybės³, Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo⁴ įstatymais, Utenos rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos veiklos planais⁵ bei vykdant savivaldybės kontrolieriaus pavedimą⁶, atlikome Utenos rajono savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių, savivaldybės biudžeto ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais 2019 metais finansinį ir teisėtumo auditą.

Audituojamas subjektas - Utenos rajono savivaldybės administracija, kuri įstatymų nustatyta tvarka organizuoja savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų bei kitų piniginių išteklių buhalterinės apskaitos tvarkymą, organizuoja ir kontroliuoja savivaldybės turto valdymą ir naudojimą⁷ bei rengia savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį⁸. Audituojamo subjekto adresas: Utenio a. 4, LT-28503 Utena, identifikavimo kodas 188710442.

Audituojamas laikotarpis - 2019 metai.

Audito tikslas:

- ✓ įvertinti 2019 metų savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis ir pareikšti nepriklausomas nuomones;
- ✓ įvertinti savivaldybės biudžeto ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais 2019 metais teisėtumą pasirinktose audituoti srityse.

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus⁹, tarptautinius audito standartus ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus. Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, išskyrus pastebėjimus ir išvadas dėl turto naudojimo, kurios pateikiamos remiantis Kontrolės ir audito tarnybos Utenos rajono savivaldybėje atlikto veiklos audito¹⁰ rezultatais.

Nepriklausomos nuomonės dėl 2019 metų Utenos rajono savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir Utenos rajono savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių pareiškiamos

¹ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 1, 2 punktai, 9 dalies 10 punktas.

² Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 37 straipsnio 3 dalis.

³ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 30 straipsnio 1 dalis.

⁴ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 25 straipsnio 2 dalis.

⁵ Utenos rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2019 metų veiklos planas, patvirtintas Utenos rajono savivaldybės kontrolieriaus 2018 m. lapkričio 8 įsakymu Nr. Į-10 „Dėl Utenos rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2019 metų veiklos plano patvirtinimo“; Utenos rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2020 metų veiklos planas, patvirtintas Utenos rajono savivaldybės kontrolieriaus 2019 m. lapkričio 11 įsakymu Nr. Į-6 „Dėl Utenos rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2020 metų veiklos plano patvirtinimo“.

⁶ Utenos rajono savivaldybės kontrolieriaus 2019 m. rugpjūčio 27 d. pavedimas Nr. PV-4.

⁷ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 30 straipsnio 2 dalies 3 punktas.

⁸ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 23 straipsnio 5 dalis.

⁹ Valstybinio audito reikalavimai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Valstybės kontrolieriaus 2002 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. V-26 „Dėl Valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

¹⁰ Utenos rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2020 m. balandžio 30 d. audito ataskaita Nr. A-4 „Ar efektyviai valdomas savivaldybei nuosavybės teise priklausantis nekilnojamas turtas?“. Prieiga per internetą <https://www.utena.lt/index.php/lt/veiklos-dokumentai> (auditas buvo atliekamas 2019 m. rugsėjo 16 d.–2020 m. balandžio 30 d. laikotarpiu, audito procedūros apėmė visus savivaldybės subjektus, patikėjimo teise valdančius savivaldybei nuosavybės teise priklausančius pastatus ir patalpas ar jų dalis).

audito išvadoje; išvada (išvada ne nuomonės, bet rezultatų forma¹¹) dėl savivaldybės biudžeto pateikiama ataskaitos 3 skyriuje (15 psl.), dėl turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais 2019 metais teisėtumo audituotose srityse - ataskaitos 4–5 skyriuose (16–19 psl.). Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiai aprašyti ataskaitos 2 priede „Audito apimtis ir metodai“ (21 psl.).

Pagrindiniai audito rezultatai

1. Ne visi konsolidavimui pateikti ilgalaikio materialiojo turto ir pagrindinės veiklos sąnaudų duomenys yra tikri ir teisingi

Ilgalaikio materialiojo turto pripažinimo klaidos viename subjekte, iš kito viešojo subjekto perimto turto apskaitos klaidos kitame subjekte lėmė šių subjektų konsolidavimui pateiktų duomenų netikslumus, dėl kurių savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje ilgalaikio materialiojo turto likučiai audituojamo laikotarpio pabaigoje padidinti 8,30 tūkst. Eur, audituojamo laikotarpio pagrindinės veiklos sąnaudos sumažintos 8,20 tūkst. Eur; trijuose subjektuose nustatyti ilgalaikio materialiojo turto vertinimo neatitikimai, viename - netinkamas ilgalaikio materialiojo turto nudėvimosios vertės paskirstymas, kitame - netiksli ir nepalyginama ilgalaikio materialiojo turto apskaitos informacija, dėl kurių negalėjome patvirtinti, kad šių subjektų konsolidavimui pateikti ir savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje nurodyti ilgalaikio materialiojo turto likučiai 2019 metų pabaigoje - 5 495,05 tūkst. Eur - ir duomenys apie audituojamo laikotarpio pagrindinės veiklos sąnaudas - 214,95 tūkst. Eur - yra tikri ir teisingi.

(ataskaitos 1.1. poskyris)

2. Negalime patvirtinti dalies trumpalaikio turto ir trumpalaikių įsipareigojimų likučių teisingumo

Dviejuose savivaldybės viešojo sektoriaus subjektuose nustatyti gautinų ir mokėtinų sumų apskaitos ir konsolidavimui pateiktų duomenų skirtumai, viename - neobjektyvi apskaitos ir žemesniojo lygio finansinių ataskaitų rinkinio informacija, keturiolikoje - neatlikta dalies trumpalaikio turto ir/ar trumpalaikių įsipareigojimų inventorizacija. Dėl to negalėjome patvirtinti šių subjektų atitinkamų trumpalaikio turto ir trumpalaikių įsipareigojimų likučių laikotarpio pabaigoje buvimo ir konsolidavimui pateiktų minėtų duomenų tikrumo ir teisingumo, iš jų: išankstinių apmokėjimų - 6,21 tūkst. Eur; per vienus metus gautinų sumų - 462,53 tūkst. Eur; trumpalaikių įsipareigojimų - 157,52 tūkst. Eur; pagrindinės veiklos perviršio - 55,46 tūkst. Eur.

(ataskaitos 1.2. poskyris)

3. Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys be reikšmingų klaidų

Utenos rajono savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys, neskaitant nereikšmingų išimčių, parengtas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą.

(ataskaitos 2 skyrius)

4. Savivaldybės biudžetas planuotas ir vykdytas laikantis įstatymų

Utenos rajono savivaldybės 2019 metų biudžetas atitinka Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros, Lietuvos Respublikos 2019 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių

¹¹ 4000 TAAIS INTOSAI atitikties audito standarto 37, 191 punktai.

rodiklių patvirtinimo įstatymuose bei Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme nustatytus savivaldybės biudžetui taikomus reikalavimus.

(ataskaitos 3 skyrius)

5. *Ne visi savivaldybės pastatai ir/ar jų dalys naudoti veikloje*

Delsiant priimti ar inicijuoti reikiamus turto valdymo sprendimus, savivaldybėje yra nenaudojamų savivaldybei nuosavybės teise priklausančių pastatų ir /ar jų dalių, kurių bendras plotas audituojamo laikotarpio pabaigoje sudarė apie 0,7 proc. viso savivaldybės pastatų, patalpų ir/ar jų dalių bendro naudingo ploto. Tokiu būdu neužtikrinamas pakankamas savivaldybės nekilnojamojo turto valdymo ir naudojimo efektyvumas bei maksimalios naudos savivaldybės bendruomenei teikimas.

(ataskaitos 4.1. poskyris)

6. *Dvi biudžetinės įstaigos be teisinio pagrindo naudojosi kitos įstaigos valdomu turtu*

Dėl nepakankamos turto valdymo kontrolės, dvi savivaldybės biudžetinės įstaigos naudojosi kitos savivaldybės biudžetinės įstaigos patikėjimo teise valdomu nekilnojamuoju turtu, neturėdamos tam teisinio pagrindo ir nekompensuodamos šio turto išlaikymo išlaidų. Tokiu būdu šių subjektų veiklos daliai finansuoti buvo naudojami kitam subjektui patvirtinti asignavimai.

(ataskaitos 4.2. poskyris)

7. *Viešųjų pirkimų organizavimas ir vykdymas – su trūkumais*

Trys biudžetinės įstaigos, skaidydamos mažos vertės pirkimus į dalis, nepagrįstai išvengė savo pačių taisyklėse/tvarkose patvirtintų mažos vertės pirkimų vykdymo būdų. Netinkamu būdu atlikus mažos vertės pirkimus buvo sudarytos 9 pirkimo-pardavimo sutartys, kurių bendra vertė – 36,55 tūkst. Eur; nesilaikant Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimo, septyniolikoje įstaigų neplanuoti ir nevykdyti pirkimai iš rezervuotą teisę turinčių tiekėjų (pvz., socialinių įmonių ir pan.), nors audituojamu laikotarpiu buvo atliekami prekių, kurias galėjo tiekti ir minėti tiekėjai, pirkimai.

(ataskaitos 5 skyrius)

Rekomendacijos

Audito metu savivaldybės viešojo sektoriaus subjektams pateiktos aštuoniasdešimt devynios rekomendacijos, kuriomis siekiama ištaisyti Pagrindinių audito rezultatų dalyje išdėstytus neatitikimus (išskyrus dėl nekilnojamojo turto valdymo ir naudojimo) ir kitas subjektuose nustatytas klaidas, kurios grupei nebuvo reikšmingos. Iki audito ataskaitos pateikimo įgyvendinta 10 rekomendacijų, likusios rekomendacijos pagal subjektams nustatytus terminus turės būti įgyvendintos iki 2020 m. IV ketv. Subjektams pateiktų rekomendacijų skaičius nurodytas ataskaitos 4 priede „Informacija apie viešojo sektoriaus subjektams pateiktas rekomendacijas“ (29 psl.).

Rekomendacijos dėl savivaldybės nekilnojamojo turto valdymo ir naudojimo yra pateiktos Kontrolės ir audito tarnybos veiklos audito ataskaitoje¹² ir audituotam subjektui išsiųstame rašte¹³.

¹² Utenos rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2020 m. balandžio 30 d. audito ataskaita Nr. A-4 „Ar efektyviai valdomas savivaldybei nuosavybės teise priklausančias nekilnojamasis turtas?“. Prieiga per internetą <https://www.utena.lt/index.php/lt/veiklos-dokumentai>

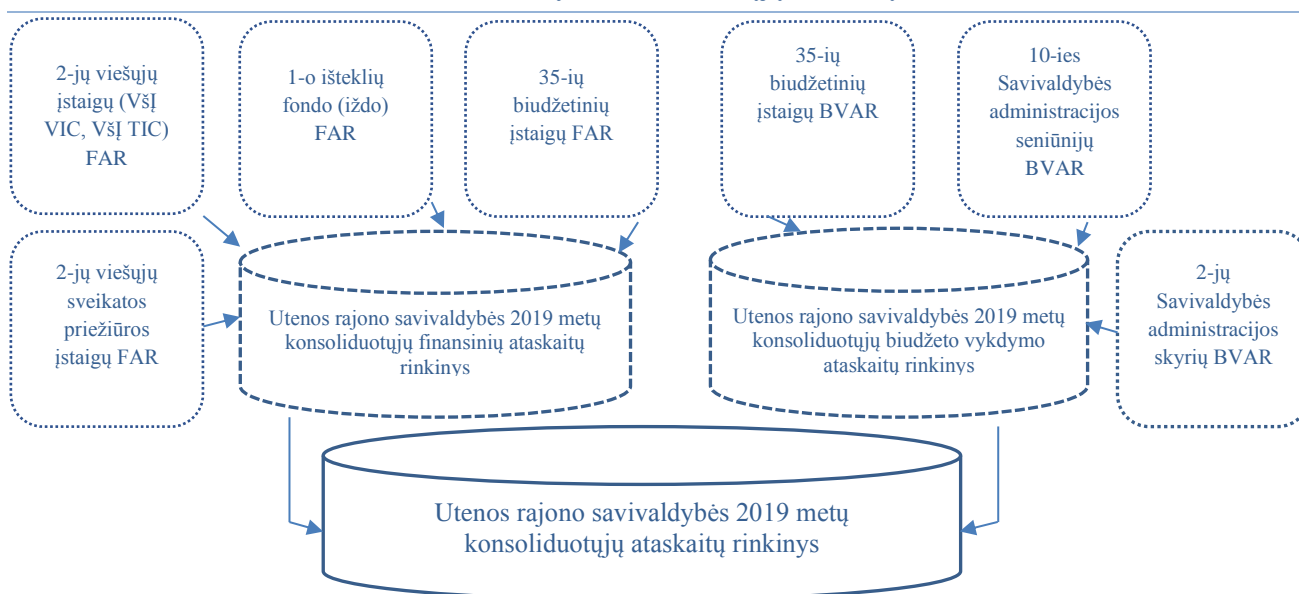
¹³ Utenos rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2020 m. balandžio 30 d. raštas Nr. 2-38 Utenos rajono savivaldybės administracijai.

IŽANGA

Vadovaujantis teisės aktais, atliktas Utenos rajono savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių, savivaldybės biudžeto ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo 2019 metais vertinimo finansinis ir teisėtumo auditas.

Utenos rajono savivaldybės administracija, kuri organizuoja savivaldybės biudžeto pajamų, išlaidų ir kitų piniginių išteklių buhalterinės apskaitos tvarkymą, organizuoja ir kontroliuoja savivaldybės turto valdymą ir naudojimą bei rengia savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį, kartu su kitais savivaldybės viešojo sektoriaus subjektais sudaro Utenos rajono savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų grupę. Šios grupės parengtų žemesniojo lygio ataskaitų pagrindu buvo sudaryti ir audito metu vertinti 2019 metų savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniai (žr. 1 schemą).

1 schema. Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio sudėtis

Vertintą konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį, parengtą keturiasdešimties Utenos rajono savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų pagrindu, sudarė: finansinės būklės, veiklos rezultatų, pinigų srautų ir grynojo turto pokyčių ataskaitos bei Utenos rajono savivaldybės 2019 m. gruodžio 31 d. pasibaigusį metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas.

Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų grupės turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis, kaip nurodyta finansinės būklės ataskaitoje¹⁴, 2019 metų pradžioje buvo iš viso 131 495,27 tūkst. Eur, metų pabaigoje - 139 001,65 tūkst. Eur.

Vertintą konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį sudarė biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo ir biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitos bei Utenos rajono

¹⁴ Utenos rajono savivaldybės Finansinės būklės ataskaita pagal 2019 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2020-05-22, Nr. FR1-16 (patvirtinta ID 2147412073).

savivaldybės 2019 metų biudžeto vykdymo aiškinamasis raštas. Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys parengtas, remiantis savivaldybės biudžeto pajamų apskaitos duomenimis ir keturiasdešimt septynių subjektų biudžeto vykdymo ataskaitų pagrindu.

Utenos rajono savivaldybės administracija ir kitos savivaldybės biudžetinės įstaigos 2019 metais vykdė 10 savivaldybės programų: savivaldybės veiklos funkcijų vykdymo (01), ekonomikos skatinimo ir turizmo plėtojimo veiksmų (02), informacinės visuomenės plėtros (03); kaimo plėtros (04), aplinkos apsaugos (05), infrastruktūros objektų plėtros (06), kokybiškos švietimo sistemos kūrimo ir jaunimo užimtumo (07), kultūrinės veiklos plėtros (08), sveikatos apsaugos (09), socialinės apsaugos plėtojimo (10). Šių programų vykdymui audituojamu laikotarpiu panaudota 39 473,40 tūkst. Eur asignavimų¹⁵.

Subjektų, sudarančių savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų grupes, sąrašai pateikti ataskaitos 2 priede „Audito apimtis ir metodai” (21 psl.).

¹⁵ Utenos rajono savivaldybės Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2019 m. gruodžio 31 d. ataskaitos, 2020-02-03 Nr. FR1-2, (forma Nr. 2-sav., 102 eil.) duomenimis.

AUDITO REZULTATAI

1. Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys - su svarbiais neatitikimais

Utenos rajono savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų grupėje nustatytos ilgalaikio materialiojo turto apskaitos klaidos, nevykdyti teisės aktų reikalavimai dėl ilgalaikio materialiojo turto nuvertėjimo vertinimo bei turimo turto ir įsipareigojimų inventorizacijos atlikimo trūkumai turėjo reikšmingą įtaką 2019 metų savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio duomenų tikrumui ir teisingumui bei informacijos pagal nustatytus apskaitos principus atskleidimui (žr. 1 lentelę ir ataskaitos 1.1–1.2 poskyrius).

1 lentelė. Viešojo sektoriaus subjektų grupėje nustatytų neatitikimų įtaka savivaldybės KFA rinkiniui

Eil. Nr.	Ataskaitos straipsnis	Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų straipsnio vertė, tūkst. Eur	Netikslumų suma, tūkst. Eur	
			vertė padidinta (+), vertė sumažinta (-)	subjekto konsolidavimui pateikta suma, kurios teisingumo negalime patvirtinti
Finansinės būklės ataskaita (FBA)				
A.	Ilgalaikis turtas	130 060,33	+8,30	5 495,05
A.II.	Ilgalaikis materialusis turtas	93 165,75	+8,30	5 495,05
C.	Trumpalaikis turtas	8 698,57		468,75
C.II	Išankstiniai apmokėjimai	78,08		6,21
C.III	Per vienus metus gautinos sumos	3 940,96		462,53
D.	Finansavimo sumos	50 979,56	+8,30	5 495,05
E.	Įsipareigojimai	14960,94		157,52
E.II	Trumpalaikiai įsipareigojimai	6 257,11		157,52
Veiklos rezultatų ataskaita (VRA)				
A.	Pagrindinės veiklos pajamos	62 158,33	-8,20	214,95
A.I.	Finansavimo pajamos	23 428,41	-8,20	214,95
B.	Pagrindinės veiklos sąnaudos	61 920,44	-8,20	214,95
B.VIII.	Sąnaudos, susijusios su poilsiu, kultūra ir religija	4 712,53		111,99
B.IX.	Švietimo	17 841,01	-8,20	102,96
C.	Pagrindinės veiklos perviršis ar deficitas	237,89		55,46

Pastabos:

1. Neteikiamos ataskaitos ir straipsniai, kurių duomenų netikslumai nebuvo nustatyti arba neatitikimai nebuvo reikšmingi; neteikiamas neatitikimų poveikis suminiams finansinių ataskaitų straipsniams, kurių duomenims turi įtakos aukščiau pateikti netikslumai (pvz.: sukauptas perviršis ar deficitas, pagrindinės veiklos perviršis ar deficitas ir pan.).

2. Rengiant savivaldybės konsoliduotąsias finansines ataskaitas, savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų grupė laikoma ekonominiu vienetu ir šios grupės tarpusavio ūkinės operacijos bei jų rezultatai konsolidavimo procese yra eliminuojami. Todėl ne visos 1 lentelėje nurodytos savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų konsolidavimui pateiktos sumos, kurių teisingumo negalime patvirtinti, gali būti tiesiogiai palyginamos su savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio duomenimis.

1.1. Ne visi konsolidavimui pateikti ilgalaikio materialiojo turto ir pagrindinės veiklos sąnaudų duomenys yra tikri ir teisingi

Subjektai apskaitą turi tvarkyti taip, kad apskaitos informacija būtų tinkama, objektyvi, palyginama¹⁶. Ilgalaikis materialusis turtas turi būti apskaitomas ir viešojo sektoriaus subjekto finansinėse ataskaitose bei konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje rodomas, vadovaujantis

¹⁶ Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo 4 straipsnio 1 ir 3 punktai.

12-uoju VSAFAS, kuriame nurodyta, kad ilgalaikis materialusis turtas pripažįstamas ir registruojamas apskaitoje, jei jis atitinka ilgalaikio materialiojo turto apibrėžimą ir 12-ojo VSAFAS (toliau – Standartas) 7.1–7.3 papunkčiuose nustatytus kriterijus¹⁷. Pagal Standarte suformuluotą ilgalaikio materialiojo turto apibrėžimą, viena iš sąlygų, leidžiančių turtą pripažinti ilgalaikiu materialiuoju turtu - jo įsigijimo ar pasigaminimo savikaina turi būti ne mažesnė už Vyriausybės nustatytą minimalią viešojo sektoriaus subjekto ilgalaikio materialiojo turto vertę¹⁸. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu¹⁹ nustatyta minimali viešojo sektoriaus subjekto ilgalaikio materialiojo turto vertė (įsigijimo (pasigaminimo) savikaina) – 500 Eur²⁰.

Standarte taip pat nustatyta, kad ilgalaikio materialiojo turto nudėvimoji vertė²¹ turi būti nuosekliai paskirstoma per visą turto naudingo tarnavimo laiką, o iš kito viešojo sektoriaus subjekto perimamo turto naudingo tarnavimo laikas turi būti lygus likusiam turto naudingo tarnavimo laikui²².

Vadovaujantis 22-uoju VSAFAS, sudarydamas finansines ataskaitas, viešojo sektoriaus subjektas turi nustatyti, ar yra turto nuvertėjimo požymių. Jeigu tokių požymių yra, viešojo sektoriaus subjektas turi nustatyti turto atsiperkamąją vertę ir palyginti ją su turto balansine verte; turto nuvertėjimo požymių nesant, turto atsiperkamoji vertė nėra nustatoma, ir turto nuvertėjimas nėra vertinamas²³. Įvertinti, ar yra turto nuvertėjimą rodančių požymių, turi inventorizacijos komisija²⁴.

Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų grupėje atliktos audito procedūros viename subjekte²⁵ atskleidė atvejus, kuomet ilgalaikiu materialiuoju turtu buvo nepagrįstai pripažinti ir registruoti 28 turto vienetai, kurių įsigijimo savikaina buvo mažesnė už Vyriausybės nustatytą minimalią ilgalaikio materialiojo turto vertę, bei jiems skaičiuotas nusidėvėjimas (žr. 1 pavyzdžio 1 dalį); kitame subjekte – atvejus, kai iš kito viešojo sektoriaus subjekto (toliau – VSS) perimtiems ir jo naudotiems 3 turto vienetais naudingo tarnavimo laikas buvo nustatytas iš naujo (t. y., neatsižvelgiant į naudojimo laiką turtą perdavusiam VSS), o nusidėvėjimas skaičiuotas ne nuo nudėvimosios, bet nuo likutinės vertės (žr. 1 pavyzdžio 2 dalį).

1 pavyzdys

1 pvz. 1 dalis. Utenos Vyturių progimnazija: 2019 m. birželio mėn. ilgalaikiu materialiuoju turtu (toliau – IMT) pripažinta ir registruota 10 kompiuterių, 2019 m. liepos mėn. - 5 kompiuteriai, 2019 m. rugsėjo mėn. - 10 planšetinių kompiuterių, 2019 m. spalio mėn. - 2 spausdintuvai, 2019 m. lapkričio mėn. - 1 projektorius; kiekvieno iš šių objektų įsigijimo savikaina - nuo 0,18 tūkst. Eur (spausdintuvas) iki 0,38 tūkst. Eur (kompiuteris).

¹⁷ 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“, patvirtinto LR finansų ministro 2008 m. gegužės 8 d. įsakymu Nr. 1K-174 (su vėlesniais pakeitimais), 7 punktas.

¹⁸ Sąlyga netaikoma nekilnojamajam turtui, kilnojamosioms kultūros vertybėms, kitoms vertybėms, transporto priemonėms ir šaunamiesiems ginklams, išskyrus vienkartinio naudojimo.

¹⁹ LRV 2009 m. birželio 10 d. nutarimo Nr. 564 „Dėl minimalios ilgalaikio materialiojo turto vertės nustatymo ir ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) minimalių ir maksimalių ekonominių normatyvų viešojo sektoriaus subjektams sąrašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais) 1 punktas.

²⁰ Išskyrus nekilnojamąjį turtą, kilnojamąsias kultūros vertybes, kitas vertybes, transporto priemones, šaunamuosius ginklus (išskyrus vienkartinio naudojimo).

²¹ Ilgalaikio materialiojo turto nudėvimoji vertė (toliau – nudėvimoji vertė) – suma, gaunama iš ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo ar pasigaminimo savikainos atėmus nustatytą jo likvidacinę vertę.

²² 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“, patvirtinto LR finansų ministro 2008 m. gegužės 8 d. įsakymu Nr. 1K-174 (su vėlesniais pakeitimais), 5, 23 punktai.

²³ 22-ojo VSAFAS „Turto nuvertėjimas“, patvirtinto LR finansų ministro 2008 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. 1K-229 (su vėlesniais pakeitimais), 6, 7 punktai.

²⁴ Inventorizacijos taisyklių, patvirtintų LRV 1999 m. birželio 3 d. nutarimu Nr. 719 (su vėlesniais pakeitimais) „Dėl inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“, 21 punktas.

²⁵ Iš 18 subjektų, kuriuose buvo vertinta ilgalaikio materialiojo turto apskaita.

1 pvz. 2 dalis. Utenos mokykla-vaikų darželis „Eglutė“: 2016 m. gruodžio 30 d., 2017 m. gruodžio 22 d. ir 2019 m. rugpjūčio 30 d. iš kito VSS gauti²⁶ 3 ilgalaikio materialiojo turto vienetai; visi 3 turto objektai gauti su sukauptomis nusidėvėjimo sumomis, kas reiškia, jog turtas iki perdavimo buvo naudotas kito viešojo sektoriaus subjekto.

Taip pat šio audito metu viename grupės subjekte²⁷ nustatėme netinkamą materialiojo turto vieneto nudėvimosios vertės paskirstymą (žr. 2 pavyzdžio 1 dalį), kitame – netikslią ir nepalyginamą ilgalaikio materialiojo turto apskaitos informaciją (žr. 2 pavyzdžio 2 dalį), trijuose subjektuose²⁸ – apskaitos principų ir taisyklių, reglamentuojančių turto nuvertėjimo požymių įvertinimą, netaikymą (žr. 2 pavyzdžio 3 dalį).

2 pavyzdys

2 pvz. 1 dalis. Utenos Adolfo Šapokos gimnazija: atsižvelgiant į gimnazijos apskaitos registruose nurodytą pastato, inv. Nr. 01000001, naudojimo pradžią, jo nudėvimoji vertė turi būti paskirstyta iki 2076-06-30, tačiau pagal šiam turto vienetai 2019 metais taikytą mėnesio nusidėvėjimo normatyvą ir turto likutinę vertę 2019-12-31 matyti, kad nusidėvėjimas bus skaičiuojamas 2 metus ir 9 mėnesius ilgiau, kas rodo, jog šio pastato nusidėvėjimo suma audituotais ir ankstesniais metais nepagrįstai sumažinta, o likutinė vertė 2019-12-31 duomenimis nepagrįstai padidinta.

2 pvz. 2 dalis. Utenos kultūros centras: apskaitos programa parengto ilgalaikio turto apskaitos registre „Ilgalaikio turto sąrašas“ (toliau – Sąrašas) su likutinėmis vertėmis 2019-12-31 duomenimis buvo apskaityti 107 visiškai nudėvėti mašinos ir įrenginių grupės turto vienetai; skirtinguose apskaitos registruose (Sąraše ir Didžiojoje knygoje), tose pačiose registravimo sąskaitose skyrėsi duomenys apie kito ilgalaikio materialiojo turto (scenos priemonių ir kito turto grupių) įsigijimo, nusidėvėjimo ir likutinių verčių sumas ir pan.

2 pvz. 3 dalis. Utenos Rapolo Šaltenio progimnazija, Utenos mokykla-vaikų darželis „Eglutė“, Utenos vaikų lopšelis-darželis „Želmenėlis“: progimnazijos bei mokyklos-vaikų darželio „Eglutė“ direktorių įsakymais²⁹, sudarytoms inventorizacijos komisijoms buvo pavesta, atliekant inventorizaciją, nustatyti ar yra požymių, kurie rodytų, kad ilgalaikis turtas gali būti nuvertėjęs; lopšelio-darželio „Želmenėlis“ vadovo įsakymu³⁰ sudarytai inventorizacijos komisijai buvo pavesta laiku ir tinkamai atlikti inventorizaciją (neiškiriant atskiro nurodymo dėl turto nuvertėjimo požymių vertinimo). Remiantis auditui pateiktais dokumentais ir duomenimis nenustatyta, kad šių įstaigų inventorizacijos komisijos būtų vykdę minėtus įstaigų vadovų nurodymus ir vertinę bei priėmę ir įforminę išvadas/sprendimus dėl turto nuvertėjimo požymių buvimo ar nebuvimo.

Dėl šiame poskyryje išdėstytų ilgalaikio materialiojo turto apskaitos ir vertinimo neatitikimų dviejų savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų konsolidavimui pateikti ilgalaikio materialiojo turto likučiai (FBA A.II. eil.) ir finansavimo sumų likučiai (FBA D. eil.) laikotarpio pabaigoje padidinti 8,30 tūkst. Eur³¹, duomenys apie 2019 m. pagrindinės veiklos sąnaudas (VRA B. eil.) ir finansavimo pajamas (VRA A.I. eil.) sumažinti 8,20 tūkst. Eur³². Taip pat negalime patvirtinti, kad penkių subjektų konsolidavimui pateikti duomenys apie ilgalaikio materialiojo turto likučius (FBA A.II. eil.) –

²⁶ 2016 m. gruodžio 30 d. Savivaldybės turto, perduodamo valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise, perdavimo ir priėmimo aktas Nr. TPP-61; 2017 m. gruodžio 22 d. Savivaldybės turto, perduodamo valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise, perdavimo ir priėmimo aktas Nr. TPP-43; 2019 m. rugpjūčio 30 d. Savivaldybės turto, perduodamo valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise, perdavimo ir priėmimo aktas Nr. TPP-41.

²⁷ Iš 18 subjektų, kuriuose buvo vertinta ilgalaikio materialiojo turto apskaita.

²⁸ Iš 36 subjektų, kuriuose buvo audituotas apskaitos principų ir taisyklių, reglamentuojančių turto nuvertėjimo požymių įvertinimą, taikymas.

²⁹ Utenos Rapolo Šaltenio progimnazijos direktoriaus 2019 m. lapkričio 27 d. įsakymas Nr. V-154 „Dėl inventorizacijos komisijos sudarymo ir inventorizacijos atlikimo“, Utenos mokyklos-vaikų darželio „Eglutė“ direktoriaus 2019 m. lapkričio 5 d. įsakymas Nr. V-97 „Dėl inventorizacijos komisijos sudarymo ir inventorizacijos atlikimo“.

³⁰ Utenos vaikų lopšelio-darželio „Želmenėlis“ direktoriaus 2019 m. lapkričio 25 d. įsakymas Nr. VV-59 „Dėl metinės inventorizacijos“.

³¹ Utenos Vyturių progimnazija - 8,15 tūkst. Eur; Utenos mokykla-vaikų darželis „Eglutė“ – 0,15 tūkst. Eur.

³² Utenos Vyturių progimnazija – 8,15 tūkst. Eur; Utenos mokykla-vaikų darželis „Eglutė“ – 0,05 tūkst. Eur.

5 495,05 tūkst. Eur³³ – ir atitinkamai finansavimo sumų likučius (FBA D. eil.) laikotarpio pabaigoje bei dviejų subjektų duomenys apie audituoto laikotarpio pagrindinės veiklos sąnaudas (VRA B. eil.) – 214,95 tūkst. Eur³⁴ – ir atitinkamą finansavimo pajamų (VRA A.I. eil.) dalį yra tikri ir teisingi.

1.2. Negalime patvirtinti dalies trumpalaikio turto ir trumpalaikių įsipareigojimų likučių teisingumo

Viešojo sektoriaus subjektai apskaitą turi tvarkyti taip, kad užtikrintų finansinių ataskaitų sudarymą pagal viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus ir kad apskaitos informacija būtų tinkama, objektyvi ir palyginama³⁵. Finansinės ataskaitos turi būti sudaromos pagal sąskaitų duomenis Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka³⁶, o viešojo sektoriaus subjekto apskaitos duomenys turi būti pagrindžiami turto ir įsipareigojimų inventorizavimo duomenimis³⁷. Vadovaujantis Inventorizacijos taisyklėmis³⁸, viešojo sektoriaus subjektai privalo inventorizuoti visą turimą turtą ir įsipareigojimus³⁹.

Šio audito metu dviejuose savivaldybės viešojo sektoriaus subjektuose⁴⁰ nustatėme gautinų ir mokėtinų sumų apskaitos duomenų ir konsolidavimui pateiktų bei žemesniojo lygio finansinėse ataskaitose nurodytų duomenų skirtumus, kurių negalėjo patvirtinti nei subjektų įforminti inventorizacijos rezultatai, nei pirminiai ir/ar kiti apskaitos dokumentai (žr. 3 pavyzdžio 1, 2 dalis); viename - neobjektyvią apskaitos ir finansinių ataskaitų rinkinio informaciją (žr. 4 pavyzdį).

3 pavyzdys

3 pvz. 1 dalis. Utenos vaikų lopšelis-darželis „Šaltinėlis“: konsolidavimui pateikti⁴¹ gautinų ir mokėtinų sumų sąskaitų duomenys 2019-12-31 skyrėsi nuo duomenų, nurodytų apskaitos registruose, pvz.: registro „Didžioji knyga“ (toliau – DK) duomenimis, sukauptų gautinų sumų likutis – 10,37 tūkst. Eur, konsolidavimui pateiktas likutis – 75,79 tūkst. Eur; DK nurodytas mokėtinų sumų darbuotojams likutis – 2,28 tūkst. Eur, konsolidavimui pateiktas – 4,09 tūkst. Eur; kitų trumpalaikių įsipareigojimų likutis DK – 44,03 tūkst. Eur, likutis konsolidavimo sistemoje – 24,29 tūkst. Eur ir t.t. Bendra lopšelio-darželio konsolidavimui pateikta trumpalaikių įsipareigojimų suma – 31,79 tūkst. Eur, per vienus metus gautinų sumų – 86,02 tūkst. Eur.

³³ Utenos Adolfo Šapokos gimnazija – 4769,07 tūkst. Eur (pastatai (FBA A.II.2 eil.); Utenos Rapolo Šaltenio progimnazija – 143,14 tūkst. Eur (iš jų: pastatai – 129,95 tūkst. Eur, mašinos ir įrenginiai – 1,50 tūkst. Eur, baldai ir biuro įranga – 11,25 tūkst. Eur, kitas ilgalaikis materialusis turtas – 0,44 tūkst. Eur (FBA A.II.2, A.II.5, A.II.8, A.II.9 eil.); Utenos mokykla-vaikų darželis „Eglutė“ – 205,92 tūkst. Eur (iš jų: pastatai – 165,87 tūkst. Eur, infrastruktūros ir kiti statiniai – 14,49 tūkst. Eur, mašinos ir įrenginiai – 1,18 tūkst. Eur, baldai ir biuro įranga – 9,89 tūkst. Eur, kitas ilgalaikis materialusis turtas – 14,49 tūkst. Eur (FBA A.II.2, A.II.3, A.II.5, A.II.8, A.II.9 eil.); Utenos vaikų lopšelis-darželis „Želmenėlis“ – 213,67 tūkst. Eur (iš jų: pastatai – 194,0 tūkst. Eur, infrastruktūros ir kiti statiniai – 12,28 tūkst. Eur, mašinos ir įrenginiai – 5,72 tūkst. Eur, baldai ir biuro įranga – 1,67 tūkst. Eur (FBA A.II.2, A.II.3, A.II.5, A.II.8 eil.); Utenos kultūros centras – 163,25 tūkst. Eur (iš jų: mašinos ir įrenginiai – 107,59 tūkst. Eur, kitas ilgalaikis materialusis turtas – 55,66 tūkst. Eur (FBA A.II.5, A.II.9 eil.).

³⁴ Utenos Adolfo Šapokos gimnazija – nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos 102,96 tūkst. Eur; Utenos kultūros centras – nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos 111,99 tūkst. Eur.

³⁵ Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo 3 straipsnio 4 punktą, 4 straipsnis.

³⁶ Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo 17 straipsnis.

³⁷ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 19 straipsnio 9 dalis.

³⁸ Inventorizacijos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. birželio 3 d. nutarimu Nr. 719 (su vėlesniais pakeitimais) „Dėl inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“.

³⁹ Inventorizacijos taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. birželio 3 d. nutarimu Nr. 719 (su vėlesniais pakeitimais) „Dėl inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“, 8 punktą.

⁴⁰ Iš 36 subjektų, kuriuose buvo atliktos analitinės finansinių ataskaitų rinkinių procedūros.

⁴¹ Nurodyti Viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinės sistemos (VSAKIS) viešojo sektoriaus subjektų privalomajame bendrajame sąskaitų plane ir įstaigų finansinių ataskaitų rinkiniuose.

3 pvz. 2 dalis. VšĮ „Utenos verslo informacijos centras“: apskaitos registru duomenimis gautinų finansavimo sumų likutis – 75,12 tūkst. Eur, konsolidavimui pateiktas likutis – 0; apskaitos registruose nurodytas kitų gautinų sumų likutis – 3,91 tūkst. Eur, konsolidavimui pateiktas – 0; mokėtinų sumų darbuotojams likutis apskaitos registre – 0,22 tūkst. Eur, likutis konsolidavimo sistemoje – 0.

4 pavyzdys

Utenos vaikų lopšelis-darželis „Šaltinėlis“: banko sąskaitų išrašų duomenimis, įstaigos pinigų sąskaitose likutis 2019-12-31 – 6,30 tūkst. Eur, tačiau apskaitos registre „Didžioji knyga“ (toliau – DK) nurodytas – 2,63 tūkst. Eur; tiekėjams mokėtinų sumų likutis 2019-12-31 DK registruotas kaip 3,49 tūkst. Eur permoka (ne sąskaitos 691xxxx kredite, bet debete), tuo tarpu finansinėse ataskaitose tiekėjams mokėtinos sumos atvaizduotos kaip mokėtina 3,40 tūkst. Eur dydžio suma; įstaigos aiškinamajame rašte (toliau – AR) išdėstyti pastabų duomenimis, sukauptos atostoginių sąnaudų yra 3 kartus mažesnės nei šioms sąnaudoms sukauptos gautinos sumos; finansiškai nepagrįstas 2019 metų pagrindinės veiklos pajamų ir sąnaudų skirtumas (perviršis), kuris 55 kartus didesnis už skirtumą 2018 metais (VRA C. eil.) ir t.t.

Atliktos audito procedūros taip pat parodė, kad nemažoje dalyje audituotų subjektų⁴² trumpalaikio turto ir/ar trumpalaikių įsipareigojimų inventorizacija buvo atlikta tik iš dalies, t. y.: trumpalaikio turto grupei priklausančių išankstinių apmokėjimų inventorizacija nebuvo atlikta septyniuose subjektuose (žr. 5 pavyzdžio 1 dalį); ne visos per vienus metus gautinos sumos buvo inventorizuotos dvylikoje subjektų (žr. 5 pavyzdžio 2 dalį); ne visi trumpalaikiai įsipareigojimai inventorizuoti devyniuose subjektuose (žr. 5 pavyzdžio 3 dalį).

5 pavyzdys

5 pvz. 1 dalis. Utenos kultūros centre, Utenos kraštotyros muziejuje, Utenos r. savivaldybės visuomenės sveikatos biure, Utenos šeimos ir vaiko gerovės centre, Utenos vaikų lopšelyje-darželyje „Šaltinėlis“, Utenos specialiojoje mokykloje-daugiafunkciame centre, VšĮ „Utenos verslo informacijos centras“. Bendra neinventorizuota šių subjektų išankstinių apmokėjimų suma laikotarpio pabaigoje - 6,21 tūkst. Eur⁴³.

5 pvz. 2 dalis. Utenos kultūros centre, Utenos kraštotyros muziejuje, Utenos šeimos ir vaiko gerovės centre, Utenos švietimo centre, Utenos mokykloje-vaikų darželyje „Varpelis“, Utenos Rapolo Šaltenio progimnazijoje neinventorizuotos, Utenos r. Sudeikių daugiafunkciame centre ne visa apimtimi inventorizuotos sukauptos gautinos sumos; Utenos Kraštonos progimnazijoje neatlikta kitų gautinų sumų inventorizacija; Utenos A. ir M. Miškinų viešojoje bibliotekoje ir Utenos specialiojoje mokykloje-daugiafunkciame centre neinventorizuotos arba inventorizuotos ne visa apimtimi sukauptos gautinos sumos ir gautinos sumos už parduotas prekes ir suteiktas paslaugas; Utenos r. Užpalių gimnazijoje neatlikta sukauptų gautinų sumų ir kitų gautinų sumų inventorizacija; Utenos r. savivaldybės visuomenės sveikatos biure - gautinų sumų už parduotas prekes ir suteiktas paslaugas, sukauptų gautinų sumų ir kitų gautinų sumų inventorizacija. Bendras paminėtų subjektų neinventorizuotų atitinkamų per vienus metus gautinų sumų likutis audituojamo laikotarpio pabaigoje - 376,51 tūkst. Eur⁴⁴.

5 pvz. 3 dalis. Utenos kraštotyros muziejuje, Utenos r. Sudeikių daugiafunkciame centre, Utenos specialiojoje mokykloje-daugiafunkciame centre, Utenos šeimos ir vaiko gerovės centre, Utenos švietimo centre neatlikta sukauptų mokėtinų sumų inventorizacija; Utenos kultūros centre neinventorizuoti gauti išankstiniai apmokėjimai, Utenos r. Užpalių gimnazijoje – su darbo santykiais susiję įsipareigojimai; VšĮ „Utenos verslo informacijos centras“ – sukauptos mokėtinos ir kitos mokėtinos sumos; Utenos r. savivaldybės visuomenės sveikatos biure neatlikta tiekėjams mokėtinų sumų,

⁴² 14-oje iš 36 subjektų, kuriuose buvo vertinta turimo turto ir įsipareigojimų inventorizacija.

⁴³ Utenos kultūros centras - 0,5 tūkst. Eur, Utenos kraštotyros muziejus - 0,44 tūkst. Eur, Utenos r. savivaldybės visuomenės sveikatos biuras - 0,85 tūkst. Eur, Utenos šeimos ir vaiko gerovės centras - 0,72 tūkst. Eur, Utenos vaikų lopšelis-darželis „Šaltinėlis“ - 0,01 tūkst. Eur, Utenos specialioji mokykla-daugiafunkcis centras – 2,36 tūkst. Eur, VšĮ „Utenos verslo informacijos centras“ – 1,33 tūkst. Eur.

⁴⁴ Utenos kultūros centras – 74,15 tūkst. Eur, Utenos kraštotyros muziejus – 8,7 tūkst. Eur, Utenos šeimos ir vaiko gerovės centras – 49,43 tūkst. Eur, Utenos švietimo centras – 17,51 tūkst. Eur, Utenos mokykla-vaikų darželis „Varpelis“ – 31,74 tūkst. Eur, Utenos Rapolo Šaltenio progimnazija – 34,80 tūkst. Eur, Utenos r. Sudeikių daugiafunkcis centras – 18,94 tūkst. Eur, Utenos Kraštonos progimnazija – 0,51 tūkst. Eur, Utenos A. ir M. Miškinų viešoji biblioteka – 42,31 tūkst. Eur, Utenos specialioji mokykla-daugiafunkcis centras – 35,94 tūkst. Eur, Utenos r. Užpalių gimnazija – 53,98 tūkst. Eur, Utenos r. savivaldybės visuomenės sveikatos biuras – 8,50 tūkst. Eur.

sukauptų mokėtinų sumų, gautų išankstinių apmokėjimų inventorizacija. Bendras šių subjektų neinventorizuotų atitinkamų trumpalaikių įsipareigojimų likutis laikotarpio pabaigoje - 125,73 tūkst. Eur⁴⁵.

Dėl aukščiau nurodytų audito metu nustatytų nepavienių apskaitos tvarkymo neatitikimų ir apskaitos duomenų skirtumų bei dėl neinventorizuoto trumpalaikio turto ir/ar trumpalaikių įsipareigojimų negalime patvirtinti šiame poskyryje paminėtų savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų atitinkamų trumpalaikio turto ir trumpalaikių įsipareigojimų likučių laikotarpio pabaigoje buvimo ir šių subjektų konsolidavimui pateiktų duomenų tikrumo ir teisingumo, iš jų: išankstinių apmokėjimų – 6,21 tūkst. Eur⁴⁶ (FBA C.II. eil.), per vienus metus gautinų sumų – 462,53 tūkst. Eur⁴⁷ (FBA C.III. eil.), trumpalaikių įsipareigojimų – 157,52 tūkst. Eur⁴⁸ (FBA E.II. eil.) ir pagrindinės veiklos perviršio – 55,46 tūkst. Eur⁴⁹ (VRA C. eil.).

2. Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys - be reikšmingų klaidų

Utenos rajono savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas ir pateiktas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą.

Prevenciniais tikslais paminėtini reikšmingos įtakos 2019 metų savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų teisingumui neturėję, tačiau viešojo sektoriaus subjektų grupėje besikartojantys Valstybės ir savivaldybių biudžetų išlaidų ekonominės klasifikacijos⁵⁰ (toliau – Klasifikacija) reikalavimų nesilaikymo atvejai.

Vadovaujantis Klasifikacija, prie ilgalaikio materialiojo turto kūrimo ir įsigijimo išlaidų priskiriami mokėjimai už tokį turtą. Kaip jau minėta ataskaitos 1.1 papunktyje, vienas iš kriterijų, kurį turi atitikti ilgalaikis turtas – jo (turto) vertė (įsigijimo (pasigaminimo) savikaina) turi būti ne mažesnė kaip 500 Eur⁵¹.

Trijose⁵² savivaldybės biudžetinėse įstaigose nustatėme atvejus, kuomet, nepatikslinus suplanuotų asignavimų paskirties, dalis mokėjimų už prekes ir paslaugas buvo priskirti ne prekių ir paslaugų, bet materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidoms (žr. 6 pavyzdį).

⁴⁵ Utenos kraštotyros muziejus – 6,88 tūkst. Eur, Utenos r. Sudeikių daugiafunkcis centras – 6,19 tūkst. Eur, Utenos specialioji mokykla-daugiafunkcis centras – 24,10 tūkst. Eur, Utenos šeimos ir vaiko gerovės centras – 48,80 tūkst. Eur, Utenos švietimo centras – 18,85 tūkst. Eur, Utenos kultūros centras – 5,41 tūkst. Eur, Utenos r. Užpalių gimnazija - 0,31 tūkst. Eur, VšĮ „Utenos verslo informacijos centras“ – 5,50 tūkst. Eur, Utenos r. savivaldybės visuomenės sveikatos biuras – 9,69 tūkst. Eur.

⁴⁶ 5 pvz. 1 dalis (6,21 tūkst. Eur).

⁴⁷ 5 pvz. 2 dalis (376,51 tūkst. Eur), 3 pvz. 1 dalis (86,02 tūkst. Eur).

⁴⁸ 5 pvz. 3 dalis (125,73 tūkst. Eur), 3 pvz. 1 dalis (31,79 tūkst. Eur).

⁴⁹ Utenos vaikų lopšelis-darželis „Šaltinėlis“ – 55,46 tūkst. Eur.

⁵⁰ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos, patvirtintos 2003 m. liepos 3 d. įsakymu Nr. 1-184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“ (2017 m. spalio 10 d. įsakymo Nr. 1K-343 redakcija), 1 priedo „Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos paaiškinimai“ II skyriaus nuostatos, galioję 2018 metais.

⁵¹ Išskyrus nekilnojamąjį turtą, kilnojamąsias kultūros vertybes, kitas vertybes, transporto priemones, šaunamuosius ginklus (išskyrus vienkartinio naudojimo).

⁵² Iš 17 subjektų, kuriuose buvo vertinta asignavimų apskaitos atitiktis.

6 pavyzdys

Utenos Vyturių progimnazija: mokėjimai - iš viso 9,0 tūkst. Eur - už ilgalaikiu turto nepagrįstai pripažintą kompiuterinę techniką (žr. ataskaitos I.1 poskyrį); Utenos švietimo centras: mokėjimai - iš viso 13,5 tūkst. Eur - už prekes ir paslaugas; Utenos A. ir M. Miškinių biblioteka – mokėjimai už paslaugas – 2,82 tūkst. Eur (tame tarpe aritmetinė klaida - 0,44 tūkst. Eur).

Dėl to Utenos rajono savivaldybės konsoliduotoje biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitoje nevisiškai tiksliai parodyta, kokioms išlaidoms panaudoti savivaldybės biudžeto asignavimai, t. y., prekių ir paslaugų naudojimo išlaidos (išlaidų ekonominės klasifikacijos kodas 2.2) 25,32 tūkst. Eur sumažintos, materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos (išlaidų ekonominės klasifikacijos kodas 3.1) ta pačia suma padidintos.

3. Savivaldybės biudžetas planuotas ir vykdytas laikantis įstatymų

Savivaldybės biudžetas tvirtinamas per du mėnesius nuo valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo⁵³. Pagal Lietuvos Respublikos finansų ministerijos parengtą ir viešai paskelbtą 2019–2022 m. ekonominės raidos scenarijų⁵⁴, dėl kurio tvirtinimo Valstybės kontrolė paskelbė savo išvadą⁵⁵, 2019 m. produkcijos atotrūkis nuo potencialo buvo teigiamas, todėl, vadovaujantis Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo nuostatomis⁵⁶, Utenos rajono savivaldybės 2019 metų biudžetas turėjo būti planuojamas, tvirtinamas, keičiamas ir vykdomas taip, kad biudžeto asignavimai neviršytų jo pajamų, išskyrus Finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme⁵⁷ numatytą išimtį⁵⁸.

Utenos rajono savivaldybės 2019 metų biudžetas patvirtintas 2019 metų vasario mėnesį⁵⁹, tai yra, per du mėnesius nuo 2019 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo⁶⁰. Analizuojant savivaldybės biudžeto planinius ir faktinius duomenis nustatyta, kad 2019 metų eigoje planuotos savivaldybės biudžeto pajamos (įskaitant praėjusių metų biudžeto pajamų dalį, kuri viršijo praėjusių metų panaudotus asignavimus⁶¹) buvo didesnės nei planuojami asignavimai (žr. ataskaitos 3 priedo, 1 lentelę); metų pabaigos duomenimis faktiškai gautos savivaldybės biudžeto pajamos, koreguotos nepanaudota praėjusių metų biudžeto pajamų dalimi, viršijo panaudotus savivaldybės biudžeto asignavimus (žr. ataskaitos 3 priedo, 2 lentelę).

Taigi, Utenos rajono savivaldybės 2019 metų biudžetas buvo planuotas, tvirtintas, keistas ir vykdytas, laikantis Biudžeto sandaros ir 2019 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų

⁵³ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 26 straipsnio 5 dalis.

⁵⁴ https://finmin.lrv.lt/uploads/finmin/documents/files/ERS_aprasymas_2019_kovas.pdf

⁵⁵ <https://www.vkontrolė.lt/bp/issvada.aspx?id=10286>

⁵⁶ Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo 4 straipsnio 4 dalis.

⁵⁷ Lietuvos Respublikos 2019 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 2 punktas.

⁵⁸ Išimtis taikoma, skolinantis Finansų ministro nustatyta tvarka atrinktiems projektams, kuomet savivaldybės biudžeto atitiktis minėtoms Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo nuostatomis turi būti pasiekta per ketverių metų laikotarpį, skaičiuojant nuo pirmų metų, kai pradėdama naudoti metinio grynojo skolinimosi suma.

⁵⁹ Utenos rajono savivaldybės tarybos 2019 m. vasario 21 d. sprendimas Nr. TS-36 „Dėl Utenos rajono savivaldybės 2019 metų biudžeto patvirtinimo“.

⁶⁰ Lietuvos Respublikos 2019 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2018 m. gruodžio 11 d. Nr. XIII-1710.

⁶¹ Remiantis Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 21 straipsnio 3 dalimi, savivaldybės biudžeto einamųjų metų pajamos koreguojamos pridėdant nepanaudotą pajamų dalį – praėjusių metų biudžeto pajamų dalį, kuri viršija praėjusių metų panaudotus asignavimus.

finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymų nuostatų bei Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo reikalavimų.

4. Savivaldybės turto naudojimas – su pastabomis

Šio audito metu, teikdami išvadas dėl turto naudojimo audituotu laikotarpiu, pasinaudojome Tarnybos savivaldybėje atlikto veiklos audito⁶² rezultatais. Minėto audito metu, be kitų klausimų, buvo vertinama, ar teisėtai ir efektyviai savivaldybei nuosavybės teise priklausantys pastatai, patalpos ir/ar jų dalys (toliau – nekilnojamasis turtas) naudojami šį turtą valdančių biudžetinių įstaigų veikloje.

4.1. Ne visi savivaldybės pastatai ir/ar jų dalys naudoti veikloje

Savivaldybių turto patikėjimo teisės subjektai⁶³ turi teisę priimti atitinkamus, su savivaldybių turto valdymu, naudojimu ir disponavimu juo susijusius, sprendimus⁶⁴ ir užtikrinti, kad turtas būtų valdomas, naudojamas ir juo disponuojama, laikantis Įstatyme⁶⁵ nustatytų turto valdymo principų. Tam, kad turtas būtų valdomas ir naudojamas efektyviai, savivaldybės nekilnojamojo turto patikėtiniai (savivaldybės biudžetinės įstaigos) turi analizuoti ir vertinti turto, reikalingo vykdant jiems priskirtas funkcijas, poreikio pokyčius bei priimti savalaikius sprendimus.

Veiklos audito metu atlikę auditui atrinkto⁶⁶ savivaldybės nekilnojamojo turto apžiūras, nustatėme trylika Savivaldybės administracijos veikloje nenaudojamų turto objektų (žr. 7 pavyzdžio 1 dalį) bei penkis objektus, kuriuose buvo naudojamas ne visas naudingas plotas⁶⁷ (žr. 7 pavyzdžio 2 dalį).

7 pavyzdys

7 pvz. 1 dalis: kompresorinė Tauragnų g. 18A, Utena; pastatai (8 vnt.) Zarasų g. 3, Utena; mokyklos pastatas Juknėnų k., Daugailių sen. Utenos r. sav.; katilinė Musteikio g. 28A, Tauragnų k., Tauragnų sen. Utenos r. sav.; patalpa Nr. 9 kultūros namuose Dvaro g. 8-9, Jotaučių k., Utenos sen., Utenos r. sav.; socialinis būstas Miškinių g. 24-26, Juknėnų k., Daugailių sen., Utenos r. sav.

⁶² Utenos rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2020 m. balandžio 30 d. audito ataskaita Nr. A-4 „Ar efektyviai valdomas savivaldybei nuosavybės teise priklausantis nekilnojamas turtas?“, prieiga per internetą <https://www.utena.lt/index.php/lt/veiklos-dokumentai>; Utenos rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2020 m. balandžio 30 d. raštas Nr. 2-38 Utenos rajono savivaldybės administracijai.

⁶³ Savivaldybių turtą patikėjimo teise valdo, naudoja ir disponuoja juo savivaldybių institucijos, įstaigos ir organizacijos, savivaldybių įmonės pagal įstatymus savivaldybių tarybų sprendimuose nustatyta tvarka; kitiems aukščiau nenurodytiems juridiniams asmenims savivaldybių turtas patikėjimo teise gali būti perduodamas pagal turto patikėjimo sutartį savivaldybių funkcijoms įgyvendinti tik tais atvejais, kai šie juridiniai asmenys pagal įstatymus gali atlikti savivaldybių funkcijas (Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 12 straipsnio 2, 3 dalys).

⁶⁴ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 12 straipsnio 2 dalis.

⁶⁵ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo, 9 straipsnis.

⁶⁶ Veiklos auditui buvo atrinkta 50,1 proc. savivaldybei nuosavybės teise priklausančių pastatų, patalpų ir/ar jų dalių, kurias valdė, naudojo ir disponavo jomis visos savivaldybės biudžetinės įstaigos.

⁶⁷ Nenaudojamu turtu laikyti pastatai, patalpos ar jų dalys, kurios turto apžiūros metu buvo faktiškai nenaudojamos įstaigos funkcijų vykdymui bei nebuvo perduotos naudotis kitiems asmenims panaudos ar nuomos pagrindais ir kurių naudojimo atžvilgiu nebuvo atliekami jokie veiksmai, t.y., turto objektai nebuvo įtraukti į viešajame aukcione parduodamų objektų sąrašą, nebuvo pripažinti nereikalingais funkcijoms vykdyti ir nebuvo atliekamos perdavimo kitiems subjektams procedūros, nebuvo pripažinti netinkamu naudoti ir nebuvo atliekami ar planuojami atlikti naikinimo (griovimo) darbai.

7 pvz. 2 dalis: kultūros namų dalis Didžioji g. 36, Daugailių k., Daugilių sen., Utenos r. sav.; kultūros namų II a. Liepų g. 18, Saldutiškio k., Saldutiškio sen., Utenos r. sav.; ambulatorijos-vaistinės dalis Pilies g. 6, Užpalių k., Užpalių sen., Utenos r. sav.; kultūros centro dalis II a. Žirgų g. 13, Kaniūkų k., Užpalių sen., Utenos r. sav.; dalis ambulatorijos Musteikio g. 28A, Tauragnai, Tauragnų sen.

Bendras nenaudojamas pastatų/patalpų plotas audituojamo laikotarpio pabaigoje sudarė 1,3 tūkst. kv. m arba 0,7 proc. viso savivaldybei nuosavybės teise priklausančių pastatų, patalpų ir/ar jų dalių ploto⁶⁸, kas rodo, jog savivaldybės nekilnojamojo turto valdytojas, turėdamas nenaudojamų nekilnojamojo turto objektų ar jų dalių ir delsdamas priimti ar inicijuoti sprendimus dėl tokio turto pripažinimo nereikalingu, neužtikrina efektyvaus savivaldybės nekilnojamojo turto valdymo ir naudojimo.

4.2. Dvi biudžetinės įstaigos be teisinio pagrindo naudojosi kitos įstaigos valdomu turtu

Veiklos audito metu taip pat nustatėme atvejus, kuomet dvi savivaldybės biudžetinės įstaigos faktiškai naudojosi Utenos rajono savivaldybės administracijos valdomu nekilnojamoju turtu (pastatais ar patalpomis), neturėdamos tam teisinio pagrindo (turtas nei patikėjimo teise, nei kitais pagrindais nebuvo perduotos faktiniams turto naudotojams) (žr. 8 pavyzdį) ir nemokėdamos už tokių pastatų ar patalpų išlaikymą; šio turto išlaikymo sąnaudos (elektros, šildymo ir pan.) buvo apmokamos iš atitinkamoms Savivaldybės administracijos seniūnijoms patvirtintų asignavimų.

8 pavyzdys

8 pvz. 1 dalis. Utenos kultūros centras (toliau – UKC). UKC yra savivaldybės biudžetinė įstaiga, turinti 8 skyrius seniūnijose⁶⁹ (Utenos KC Daugailių skyrius, Utenos KC Kuktiškių skyrius, Utenos KC Leliūnų skyrius, Utenos KC Saldutiškio skyrius, Utenos KC Sudeikių skyrius, Utenos KC Tauragnų skyrius, Utenos KC Užpalių skyrius, Utenos KC Vyžuonų skyrius); UKC visų kaimo skyrių veiklai audituojamu laikotarpiu naudojo pastatus arba patalpas, kurios Utenos kultūros centrui nei patikėjimo teise, nei kitais pagrindais nebuvo perduotos, pvz.: 18,75 kv. m patalpa, pažymėta plane 1-30, ir dalis b. n. patalpų administraciniame pastate, esančiame adresu Didžioji g. 48, Daugailiai, Utenos r. sav.; 20,28 kv. m patalpa, pažymėta plane 1-1, ir dalis b. n. patalpų kultūros namų pastate, esančiame adresu Aukštaičių g. 10, Sudeikiai, Utenos r. sav.; 333,90 kv. m ploto kultūros namų pastatas, esantis adresu Vytauto g. 10, Užpaliai, Utenos r. sav., ir t. t.

8 pvz. 2 dalis. Utenos kraštotyros muziejus (toliau Muziejus), neturėdamas jokio teisinio pagrindo, audituojamu laikotarpiu faktiškai naudojosi apie⁷⁰ 25 kv. m ploto patalpomis ir b. n. patalpomis, esančiomis kultūros namuose, esančiuose adresu Musteikio g. 29, Tauragnai, Utenos r. sav.

Dėl teisės aktų nustatyta tvarka neišspręstų turto naudojimo klausimų, dviejų savivaldybės biudžetinių įstaigų veiklos daliai finansuoti buvo naudojami kitam subjektui (Utenos rajono savivaldybės administracijos struktūriniais padaliniais (seniūnijoms)) patvirtinti asignavimai.

Siekiant ištaisyti šiame ataskaitos skyriuje išdėstytus neatitikimus, Utenos rajono savivaldybės administracijai rekomenduota: išanalizuoti kiekvieno nenaudojamo ir nepilnai naudojamo nekilnojamojo turto poreikį trumpalaikėje ir ilgalaikėje perspektyvoje bei pateikti

⁶⁸ Bendras naudingas savivaldybei nuosavybės teise priklausančių pastatų, patalpų ir/ar jų dalių plotas - 95 tūkst. kv. m

⁶⁹ Utenos kultūros centro nuostatų, patvirtintų Utenos rajono savivaldybės tarybos 2018-05-31 sprendimu Nr. TS-169 (aktuali redakcija patirtinta 2019-08-29 sprendimu Nr. TS-216), 7 punktas.

⁷⁰ Pertvarkius patalpas, kadastriniai matavimai nebuvo atlikti, todėl patalpos plotas nėra tikslus.

įrodymus, kurie pagrįstų galimą efektyviausią kiekvieno turto objekto valdysenos variantą⁷¹; inicijuoti savivaldybės nekilnojamojo turto, kuriuo, neturėdami teisinio pagrindo, naudojasi Utenos kultūros centras ir Utenos kraštotyros muziejus, perdavimo minėtiems subjektams procedūras⁷².

5. Viešųjų pirkimų organizavimas ir vykdymas - su trūkumais

» Viešųjų pirkimų įstatyme nustatyta⁷³, kad perkančioji organizacija neturi skaidyti pirkimo, jeigu taip galėtų būti išvengta šiame įstatyme pirkimui nustatytos tvarkos taikymo; jeigu to paties tipo prekės gali būti perkamos sudarant atskiras pirkimo sutartis, tai apskaičiuojant numatomą pirkimo vertę atsižvelgiama į visas tokias pirkimo dalis. Kai atliekant pirkimą ketinama sudaryti pirkimo sutartį kiekvienai pirkimo daliai, vadovujamasi šio įstatymo nuostatomis, kurios taikytinos atsižvelgiant į bendrą visų pirkimo dalių vertę.

Audito metu nustatėme, kad trys savivaldybės biudžetinės įstaigos, skaidydamos mažos vertės pirkimus į dalis, nesilaikė aukščiau nurodytų įstatymo nuostatų ir tokiu būdu nepagrįstai išvengė savo pačių taisyklėse/tvarkose patvirtintų mažos vertės pirkimų vykdymo skelbiamos apklausos arba neskelbiamos apklausos raštu būdų (žr. 9 pavyzdį).

9 pavyzdys

- Utenos Dauniškio gimnazija: pagal gimnazijos viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašą⁷⁴, pirkimas neskelbiamos apklausos būdu gali būti vykdomas, kai pirkimo vertė yra mažesnė kaip 10,0 tūkst. Eur be PVM; esant didesnei kaip 10,0 tūkst. Eur (be PVM) pirkimo vertei turi būti vykdoma skelbiama apklausa. Skaidydama to paties tipo prekių (praėjimo kontrolės vartų komplektai, pirmi trys kodo pagal BVPŽ skaitmenys - 511) pirkimus į dvi atskiras pirkimo dalis, gimnazija pirkimo vertę skaičiavo atsižvelgdama ne į abi pirkimo dalis, bet kiekvienai pirkimo daliai atskirai. Tokiu būdu, perkant minėtas prekes, buvo nepagrįstai išvengta pirkimo skelbiamos apklausos būdo; netinkamu būdu atlikus mažos vertės pirkimus, buvo sudarytos 2 sutartys, kurių bendra vertė su PVM - 13,19 tūkst. Eur.

- Utenos Adolfo Šapokos gimnazija: vadovaujantis gimnazijos viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašu⁷⁵ mažos vertės pirkimai gali būti vykdomi neskelbiamos apklausos žodžiu būdu, jei numatoma sutarties vertė yra mažesnė kaip 10,0 tūkst. Eur (be PVM). Į dvi dalis išskaidžius praėjimo kontrolės įrengimo pirkimą, nepagrįstai išvengta pirkimo skelbiamos apklausos būdo, netinkamu būdu atlikus mažos vertės pirkimus, buvo sudarytos 2 sutartys, kurių bendra vertė su PVM – 14,96 tūkst. Eur.

- Utenos Vyturių progimnazija: progimnazijos viešųjų pirkimų organizavimo apraše nustatyta⁷⁶, kad neskelbiama apklausa žodžiu atliekama, kai pirkimo vertė yra ne didesnė kaip 3,0 tūkst. Eur be PVM, esant didesnei nei 3,0 tūkst. Eur (be PVM) pirkimo vertei, apklausa turi būti vykdoma raštu. Išskaidžiusi to paties tipo prekių (kompiuterinės įrangos ir reikmenų (pirmi trys kodo pagal BVPŽ skaitmenys - 302)) pirkimus į 5 atskiras pirkimo dalis ir netinkamai skaičiuodama pirkimo vertę, progimnazija nepagrįstai išvengė pirkimo neskelbiamos apklausos raštu būdo. Netinkama apklausos forma atlikus mažos vertės pirkimus, buvo sudarytos 5 žodinės sutartys, kurių bendra vertė su PVM – 8,40 tūkst. Eur.

⁷¹ Utenos rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2020 m. balandžio 30 d. audito ataskaita Nr. A-4 „Ar efektyviai valdomas savivaldybei nuosavybės teise priklausantis nekilnojamasis turtas?“, rekomendacija Nr. 2 (ataskaitos 7 psl.). Rekomendacija turi būti įvykdyta 2020 m. III ketv.

⁷² Utenos rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2020 m. balandžio 30 d. raštas Nr. 2-38 Utenos rajono savivaldybės administracijai, rekomendacija Nr. 2. Informacija apie rekomendacijos įvykdymą Tarnybai turi būti pateikta iki 2020 m. rugsėjo 1 d.

⁷³ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 5 straipsnio 3, 7 dalys.

⁷⁴ Utenos Dauniškio gimnazijos viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo, patvirtinto Utenos Dauniškio gimnazijos direktoriaus 2017 m. rugsėjo 21 d. įsakymu Nr. V-113, 133.1 punktas.

⁷⁵ Utenos Adolfo Šapokos gimnazijos viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo, patvirtinto Utenos Adolfo Šapokos gimnazijos direktoriaus 2017 m. lapkričio 22 d. įsakymu Nr. V-116, 33, 35, 38 punktai.

⁷⁶ Utenos Vyturių progimnazijos viešųjų pirkimų organizavimo aprašo, patvirtinto Utenos Vyturių progimnazijos direktoriaus 2018 m. gegužės 15 d. įsakymu Nr. V-25, 13 punktas.

Netinkamu būdu atlikus mažos vertės pirkimus buvo sudarytos 9 pirkimo-pardavimo sutartys, kurių bendra vertė – 36,55 tūkst. Eur.

» Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatos⁷⁷, taikomos ir mažos vertės pirkimams⁷⁸, perkančiąsias organizacijas įpareigoja atliekant supaprastintus pirkimus, ne mažiau kaip 2 procentus visų per kalendorinius metus atliktų supaprastintų pirkimų rezervuoti atitinkamą statusą turintiems tiekėjams⁷⁹, išskyrus atvejus, kai šie tiekėjai perkančiajai organizacijai reikiamų prekių negamina, paslaugų neteikia ar darbų neatlieka.

Nustatėme, kad 2019 metais didžioji dalis⁸⁰ audituotų savivaldybės biudžetinių įstaigų (perkančiųjų organizacijų), nesilaikydamos aukščiau išdėstyto įstatymo reikalavimo, neplanavo ir nevykdė pirkimų iš aukščiau nurodytą statusą turinčių tiekėjų, nors, remiantis įstaigų pirkimų planavimo ir/ar viešųjų pirkimų registravimo duomenimis matyti, kad 2019 metais buvo pirktos prekės, kurias galėjo teikti ir minėti tiekėjai.

Savivaldybės kontrolierė

Daiva Karalienė

Savivaldybės kontrolieriaus patarėja

Nijolė Liesienė

⁷⁷ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 23 straipsnio 1 ir 2 dalys.

⁷⁸ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 25 straipsnio 2 dalis.

⁷⁹ Socialinei įmonei; neįgaliųjų socialinei įmonei; tiekėjui, kuriame nuteistųjų, atliekančių arešto, terminuoto laisvės atėmimo ir laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmes, dirba daugiau kaip 50 procentų to tiekėjo metinio vidutinio sąrašuose esančių darbuotojų skaičiaus; tiekėjui, kurio dalyviai yra sveikatos priežiūros įstaigos, kuriose darbo terapijos pagrindais dirba ne mažiau kaip 50 procentų pacientų to tiekėjo metinio vidutinio sąrašuose esančių darbuotojų skaičiaus; tiekėjui, kurio darbuotojai dalyvauja aktyvios darbo rinkos politikos priemonėse, nustatytoje Lietuvos Respublikos užimtumo įstatyme ar panašaus pobūdžio kitos valstybės teisės akte, jeigu ne mažiau kaip 50 procentų to tiekėjo metinio vidutinio sąrašuose esančių darbuotojų skaičiaus yra darbo rinkoje papildomai remiami asmenys.

⁸⁰ 17 iš 20 biudžetinių įstaigų, kuriose buvo vertintas viešųjų pirkimų organizavimas ir ilgalaikio turto pirkimų vykdymas.

PRIEDAI

2020 m. liepos 15 d. audito ataskaitos Nr. A-6
„Utenos rajono savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų
ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto
naudojimo vertinimas“
1 priedas

SANTRUMPOS IR SĄVOKOS

BVAR – žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys;

BVPŽ – bendrasis viešųjų pirkimų žodynas;

FAR – žemesniojo lygio finansinių ataskaitų rinkinys;

FBA – finansinės būklės ataskaita;

KBVA – konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys;

KFA – konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys;

Klasifikacija – Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija;

Konsolidavimas – savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų grupei priklausančių viešojo sektoriaus subjektų ataskaitų rinkinių sujungimas į vieną konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį;

Konstitucinis įstatymas – Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymas;

Kontrolės ir audito tarnyba, Tarnyba – Utenos rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba;

Savivaldybė – Utenos rajono savivaldybė;

Savivaldybės administracija – Utenos rajono savivaldybės administracija;

Subjektas – Utenos rajono savivaldybės viešojo sektoriaus subjektas, kurio žemesniojo lygio finansinių ir/ar biudžeto vykdymo ataskaitų duomenys konsoliduoti savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinyje;

VRA – veiklos rezultatų ataskaita;

VSAFAS, Standartai – Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartai;

VSS – viešojo sektoriaus subjektas.

2020 m. liepos 15 d. audito ataskaitos Nr. A-6
 „Utenos rajono savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų
 ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto
 naudojimo vertinimas“
 2 priedas

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito tikslas:

- ✓ įvertinti 2019 metų savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis ir pareikšti nepriklausomas nuomones;
- ✓ įvertinti savivaldybės biudžeto ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais 2019 metais teisėtumą pasirinktose audituoti srityse.

Auditas atliktas:

- ✓ pagal Valstybinio audito reikalavimus⁸¹, tarptautinių audito standartų (TAS)⁸² ir tarptautinių aukščiausiųjų audito institucijų standartų⁸³ reikalavimus;
- ✓ siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad (konsoliduotosiose) finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų;
- ✓ siekiant pateikti išvadą (išvada ne nuomonės, bet rezultatų forma), ar 2019 metais savivaldybės biudžetas planuotas ir vykdytas laikantis įstatymų, ar teisėtai naudoti savivaldybės biudžeto asignavimai, nustatant ir mokant darbo užmokestį valstybės tarnautojams bei įsigyjant ilgalaikį materialųjį turtą.
- ✓ Išvada (išvada ne nuomonės, bet rezultatų forma) dėl turto naudojimo pateikiama, remiantis Kontrolės ir audito tarnybos Utenos rajono savivaldybėje atlikto veiklos audito⁸⁴ rezultatais.
- ✓ visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų audito ir vidaus kontrolės apribojimų bei to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Audito apimtis ir metodai	
<p>Audituotos (konsoliduotos) finansinės ir biudžeto vykdymo ataskaitos</p>	<p>» Utenos rajono savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys: -Finansinės būklės ataskaita pagal 2019 m. gruodžio 31 d. duomenis; -Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2019 m. gruodžio 31 d. duomenis; -P pinigų srautų ataskaita pagal 2019 m. gruodžio 31 d. duomenis; -Grynojo turto pokyčių ataskaita pagal 2019 m. gruodžio 31 d. duomenis; -Utenos rajono savivaldybės 2019 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas. » Utenos rajono savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys: -Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2019 m. gruodžio 31 d. ataskaita; -Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2019 m. gruodžio 31 d. ataskaita; -Utenos rajono savivaldybės 2019 metų biudžeto vykdymo aiškinamasis raštas.</p>
<p>2019 m. pradžios ir pabaigos turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likučiai</p>	<p>2019 m. pradžioje turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likučiai buvo 131 495,27 tūkst. Eur, pabaigoje – 139 001,65 tūkst. Eur.</p>

⁸¹ Valstybinio audito reikalavimai, patvirtinti Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. V-26 „Dėl Valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

⁸² Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti tarptautiniai audito standartai (Lietuvos audito rūmų išversti į lietuvių kalbą), prieiga per internetą: <http://lar.lt/www/nev/page.php?326>.

⁸³ Finansinio audito (1000-1810 TAAIS) ir atitikties audito (4000 TAAIS) standartai, prieiga per internetą: <http://www.vkontrolė.lt/oage.aspx?id=350>.

⁸⁴ Utenos rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2020 m. balandžio 30 d. audito ataskaita Nr. A-4 „Ar efektyviai valdomas savivaldybei nuosavybės teise priklausantis nekilnojamasis turtas?“. Prieiga per internetą <https://www.utena.lt/index.php/lt/veiklos-dokumentai> (auditas buvo atliekamas 2019 m. rugsėjo 16 d.–2020 m. balandžio 30 d. laikotarpiu, audito procedūros apėmė visus savivaldybės subjektus, patikėjimo teise valdančius savivaldybei nuosavybės teise priklausančius pastatus ir patalpas ar jų dalis).

2019 m. pagrindinės veiklos pajamos ir sąnaudos	2019 m. savivaldybės pagrindinės veiklos pajamos sudarė 62 158,33 tūkst. Eur, pagrindinės veiklos sąnaudos – 61 920,44 tūkst. Eur.
2019 m. savivaldybės biudžeto pajamos ir išlaidos	2019 m. savivaldybės biudžeto pajamos – 38 863,0 tūkst. Eur, nepanaudota praėjusių metų (2018 m.) biudžeto pajamų dalis, kuria koreguojamos einamųjų metų pajamos – 652,8 tūkst. Eur, 2019 m. panaudoti savivaldybės biudžeto asignavimai – 39 473,4 tūkst. Eur.
Savivaldybės biudžeto asignavimų suma, kurią valdė asignavimų valdytojai audituojamais metais	Savivaldybės biudžeto asignavimų, kuriuos 2019 m. valdė asignavimų valdytojai, suma – 39 836,1 tūkst. Eur (patikslintas planas su apyvarintinių lėšų likučiu).
Veikūsios pavaldžios, kontroliuojamos ir (ar) konsoliduojamos įstaigos	6 kontroliuojamos (valdomos) uždarnosios akcinės bendrovės: UAB „Utenos autobusų parkas“, UAB „Utenos šilumos tinklai“, UAB „Utenos vandenys“, UAB „Utenos butų ūkis“, UAB „Utenos komunalininkas“, UAB „Utenos regiono atliekų tvarkymo centras“; 3 asocijuotieji subjektai: VšĮ Klaros slaugos ligoninė, VšĮ „Utenos Juventus“ ir VšĮ futbolo klubas „Utenos Utenis“; 40 viešojo sektoriaus subjektų (tame tarpe 1 išteklių fondas), kurių finansinių ataskaitų rinkiniai konsoliduoti (žr. priedo 1 lentelę); 47 subjektai, kurių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių pagrindu parengtas savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys (žr. priedo 2 lentelę).
Audito apimties ribojimai	Audito apimties ribojimų nebuvo.
Vertintos sritys ir jose atliktos procedūros	
2019 m. konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio duomenys	
Atlikus audituojamo subjekto veiklos, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatytos sritys, kuriose nustatyta reikšmingo iškraipymo rizika	<ul style="list-style-type: none"> • turto sritis: dėl turto inventorizacijos atlikimo; dėl turto nuvertėjimo vertinimo. • įsipareigojimų sritis: dėl įsipareigojimų inventorizacijos atlikimo.
Sritys, kuriose buvo vertintas kontrolės procedūrų efektyvumas (atliktas kontrolės testavimas)	Netestuota
Finansinio ataskaitų rinkinio sritys, kuriose atliktos pagrindinės audito procedūros (detalūs testai ir (ar) analitinės procedūros)	<p>Pagrindinės audito procedūros atliktos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • turto srityje: <ul style="list-style-type: none"> -atskirai svarbiuose pagal dydį grupės komponentuose - apskaitos ir ūkinių operacijų registravimo apskaitos registruose bei pateikimo žemesniojo lygio FBA vertinimas pagal kiekybiškai reikšmingus FBA turto straipsnius (pastatų, infrastruktūros statinių ir nebaigtos statybos ir išankstinių mokėjimų, finansinio ilgalaikio turto), nuvertėjimo požymių ir turimo ilgalaikio ir trumpalaikio turto inventorizacijos atlikimo vertinimas; -atrinktuose atskirai nesvarbiuose grupės komponentuose - ilgalaikio materialiojo turto (toliau – IMT) pagal visas IMT grupes apskaitos, ūkinių operacijų registravimo apskaitos registruose bei pateikimo žemesniojo lygio FBA vertinimas, turto nuvertėjimo požymių ir turimo ilgalaikio ir trumpalaikio turto inventorizacijos atlikimo vertinimas. • įsipareigojimų srityje: <ul style="list-style-type: none"> -Utenos rajono savivaldybės administracijoje - ilgalaikio įsipareigojimų, prisiimtų pagal kredito sutartis registravimo apskaitoje ir bei pateikimo žemesniojo lygio FBA vertinimas; -atskirai svarbiuose pagal dydį grupės komponentuose ir atrinktuose atskirai nesvarbiuose grupės komponentuose - įsipareigojimų inventorizacijos atlikimas. • pajamų/sąnaudų srityse: <ul style="list-style-type: none"> -atskirai svarbiuose pagal dydį grupės komponentuose - apskaitos ir ūkinių operacijų registravimo apskaitos registruose bei pateikimo žemesniojo lygio VRA vertinimas pagal kiekybiškai reikšmingus pagrindinės veiklos sąnaudų straipsnius (darbo užmokesčio ir socialinio draudimo, ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo ir amortizacijos, komunalinių paslaugų ir ryšių, sunaudotų ir parduotų atsargų savikainos, finansavimo ir kitų paslaugų sąnaudų) bei atitinkamas finansavimo pajamų dalis; -atrinktuose atskirai nesvarbiuose grupės komponentuose - ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo sąnaudų bei atitinkamų finansavimo pajamų dalies apskaitos,

	ūkinių operacijų registravimo apskaitos registruose bei pateikimo žemesniojo lygio VRA vertinimas. Visuose atrinktuose grupės komponentuose atliktos žemesniojo lygio finansinių ataskaitų rinkinių analitinės procedūros.
Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio sritys, kuriose atliktos pagrindinės audito procedūros (detalūs testai ir (ar) analitinės procedūros)	Pagrindinės audito procedūros atliktos asignavimų apskaitos srityse: <ul style="list-style-type: none"> • darbo užmokesčio ir socialinio draudimo asignavimų apskaita ir pateikimas ataskaitose atskirai svarbiame grupės komponente; • prekių ir paslaugų įsigijimui skirtų asignavimų apskaita ir pateikimas atskirai svarbiame grupės komponente; • ilgalaikio materialiojo turto kūrimo ir įsigijimo išlaidų apskaita ir pateikimas ataskaitose atskirai svarbiame ir atrinktuose atskirai nesvarbiuose grupės komponentuose. Visuose atrinktuose grupės komponentuose atliktos žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių analitinės procedūros.
Bendras ataskaitų rinkinio vertinimas	<ul style="list-style-type: none"> • Įvertintas bendras savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio parengimas, pateikimas, struktūra ir turinys; įvertintas konsolidavimo koregavimų ir pergrupavimų atlikimas (VSS tarpusavio sandorių derinimo, nederinamų operacijų ir tarpusavio sandorių eliminavimo, rankinių įrašų bei konsolidavimo kontrolės). • Įvertintas bendras savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų parengimas, pateikimas, struktūra ir turinys.
Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais 2019 metais teisėtumas	
Atlikus audituojamo subjekto veiklos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatytos sritys, kuriose egzistuoja reikšminga neatitikties rizika	<ul style="list-style-type: none"> • savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo sritys: <ul style="list-style-type: none"> - viešųjų pirkimų sritis - dėl mažos vertės viešųjų pirkimų organizavimo ir ilgalaikio materialiojo turto viešųjų pirkimų vykdymo; - darbo užmokesčio sritis - dėl darbo užmokesčio valstybės tarnautojams nustatymo ir skaičiavimo. • įsiskolinimų valdymo sritis – dėl įsiskolinimų dydžio metų pabaigoje atitikties savivaldybės tarybos sprendimu nustatytą reikalavimą.
Sritys, kuriose nustatytas kontrolės procedūrų efektyvumas (atliktas kontrolės testavimas)	Netestuota
Sritys, kuriose atliktos pagrindinės audito procedūros (detalūs testai ir (ar) analitinės procedūros)	<p>Pagrindinės audito procedūros atliktos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • viešųjų pirkimų srityje atrinktuose svarbiuose dėl rizikos komponentuose - mažos vertės viešųjų pirkimų planavimo ir organizavimo vertinimas; ilgalaikio materialiojo turto viešųjų pirkimų vykdymo bei viešojo pirkimo-pardavimo sutarčių sudarymo ir vykdymo vertinimas; • darbo užmokesčio srityje atrinktame svarbiame dėl rizikos komponente – darbo užmokesčio valstybės tarnautojams nustatymo, apskaičiavimo ir išmokėjimo bei su darbo užmokesčiu susijusių mokesčių apskaičiavimo vertinimas. Visuose grupės komponentuose atliktos analitinės procedūros, vertinant įsiskolinimų, buvusių 2019-01-01 ir 2019-12-31, pokyčius.
Teisės aktai, kuriems vertinta atitiktis	Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas; Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas; Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymas; Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2019 metų rodiklių patvirtinimo įstatymas; Lietuvos Respublikos 2019 metų valstybės ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas; Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas; Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas; Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas; Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymas; Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymas; Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas; Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos, patvirtintos 2003 m. liepos 3 d. įsakymu Nr. 1-184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“ (2017 m. spalio 10 d. įsakymo Nr. 1K-343 redakcija);

	<p>Viešojo sektoriaus apskaitos ir atskaitomybės standartai, patvirtinti Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymais;</p> <p>Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. birželio 10 d. nutarimas Nr. 564 „Dėl minimalios ilgalaikio materialiojo turto vertės nustatymo ir ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) minimalių ekonominių normatyvų viešojo sektoriaus subjektams sąrašo patvirtinimo“;</p> <p>Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašas, patvirtintas Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. 1S-97 „Dėl mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“;</p> <p>Numatomos viešojo pirkimo ir pirkimo vertės skaičiavimo metodika, patvirtinta Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. 1S-94;</p> <p>Informacijos viešinimo centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje tvarkos aprašas, patvirtintas Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 19 d. įsakymu Nr. 1S-91;</p> <p>Inventorizacijos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. birželio 3 d. nutarimu Nr. 719 „Dėl inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“;</p> <p>Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2019-08-28 rekomendacijos Nr. TR-10/2019-03 „Dėl viešojo sektoriaus subjektų gautų ir gautinų sumų inventorizacijos“</p> <p>https://finmin.lrv.lt/uploads/finmin/documents/files/rekomendacijos%20del%20inventorizacijos RT 10 2019(1).pdf;</p> <p>Viešųjų įstaigų, priskiriamų prie viešojo sektoriaus subjektų, buhalterinių sąskaitų likučių perkėlimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymu Nr. 1K-324.</p>
--	---

1 lentelė. Subjektai, kurių FAR pagrindu parengtas konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys

Eil. Nr.	VSS pavadinimas
1	Utenos rajono savivaldybės administracija (Išteklių fondas (izdas))
2	Utenos rajono savivaldybės administracija
3	Utenos rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba
4	Utenos „Saulės“ gimnazija
5	Utenos Adolfo Šapokos gimnazija
6	Utenos Dauniškio gimnazija
7	Utenos r. Užpalių gimnazija
8	Utenos Rapolo Šaltenio progimnazija
9	Utenos Vyturių progimnazija
10	Utenos Aukštakalnio progimnazija
11	Utenos Krašunos progimnazija
12	Utenos vaikų ir jaunimo užimtumo centras
13	Utenos r. Saldutiškio pagrindinė mokykla
14	Utenos r. Daugailių pagrindinė mokykla
15	Utenos r. Sudeikių daugiafunkcis centras
16	Utenos Aukštakalnio pradinė mokykla
17	Utenos vaikų lopšelis-darželis „Saulutė“
18	Utenos mokykla-vaikų darželis „Varpelis“
19	Utenos mokykla-vaikų darželis „Eglutė“
20	Utenos vaikų lopšelis-darželis „Gandrelis“
21	Utenos vaikų lopšelis-darželis „Šaltinėlis“
22	Utenos vaikų lopšelis-darželis „Želmenėlis“
23	Utenos vaikų lopšelis-darželis „Voveraitė“
24	Utenos vaikų lopšelis-darželis „Pasaka“
25	Utenos meno mokykla
26	Utenos švietimo centras
27	Utenos specialioji mokykla-daugiafunkcis centras
28	Utenos šeimos ir vaiko gerovės centras

29	Utenos rajono socialinių paslaugų centras
30	Utenos rajono savivaldybės Leliūnų socialinės globos namai
31	Utenos daugiavfunkcis sporto centras
32	Utenos kraštotyros muziejus
33	Utenos kultūros centras
34	Utenos A. ir M. Miškinių viešoji biblioteka
35	Utenos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras
36	Utenos rajono savivaldybės priešgaisrinė tarnyba
37	VšĮ Utenos pirminės sveikatos priežiūros centras
38	VšĮ Utenos ligoninė
39	VšĮ Utenos turizmo informacijos centras
40	VšĮ Utenos verslo informacijos centras

2 lentelė. Subjektai, kurių BVAR pagrindu parengtas konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys

Eil. Nr.	VSS pavadinimas
1	Utenos rajono savivaldybės administracija
2	Utenos rajono savivaldybės administracijos Socialinių reikalų ir sveikatos apsaugos skyrius
3	Utenos rajono savivaldybės administracijos Finansų skyrius
4	Utenos rajono savivaldybės administracijos Daugailių seniūnija
5	Utenos rajono savivaldybės administracijos Kuktiškių seniūnija
6	Utenos rajono savivaldybės administracijos Leliūnų seniūnija
7	Utenos rajono savivaldybės administracijos Saldutiškio seniūnija
8	Utenos rajono savivaldybės administracijos Sudeikių seniūnija
9	Utenos rajono savivaldybės administracijos Tauragnų seniūnija
10	Utenos rajono savivaldybės administracijos Utenos seniūnija
11	Utenos rajono savivaldybės administracijos Užpalių seniūnija
12	Utenos rajono savivaldybės administracijos Vyžuonų seniūnija
13	Utenos rajono savivaldybės administracijos Utenos miesto seniūnija
14	Utenos rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba
15	Utenos „Saulės“ gimnazija
16	Utenos Adolfo Šapokos gimnazija
17	Utenos Dauniškio gimnazija
18	Utenos r. Užpalių gimnazija
19	Utenos Rapolo Šaltenio progimnazija
20	Utenos Vyturių progimnazija
21	Utenos Aukštakalnio progimnazija
22	Utenos Krašūonos progimnazija
23	Utenos vaikų ir jaunimo užimtumo centras
24	Utenos r. Saldutiškio pagrindinė mokykla
25	Utenos r. Daugailių pagrindinė mokykla
26	Utenos r. Sudeikių daugiavfunkcis centras
27	Utenos Aukštakalnio pradinė mokykla
28	Utenos vaikų lopšelis-darželis „Saulutė“
29	Utenos mokykla-vaikų darželis „Varpelis“
30	Utenos mokykla-vaikų darželis „Eglutė“
31	Utenos vaikų lopšelis-darželis „Gandrelis“
32	Utenos vaikų lopšelis-darželis „Šaltinėlis“
33	Utenos vaikų lopšelis-darželis „Želmenėlis“
34	Utenos vaikų lopšelis-darželis „Voveraitė“
35	Utenos vaikų lopšelis-darželis „Pasaka“
36	Utenos meno mokykla
37	Utenos švietimo centras

38	Utenos specialioji mokykla-daugiafunkcis centras
39	Utenos šeimos ir vaiko gerovės centras
40	Utenos rajono socialinių paslaugų centras
41	Utenos rajono savivaldybės Leliūnų socialinės globos namai
42	Utenos daugiafunkcis sporto centras
43	Utenos kraštotyros muziejus
44	Utenos kultūros centras
45	Utenos A. ir M. Miškinų viešoji biblioteka
46	Utenos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras
47	Utenos rajono savivaldybės priešgaisrinė tarnyba

2020 m. liepos 15 d. audito ataskaitos Nr. A-6
 „Utenos rajono savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų
 ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto
 naudojimo vertinimas“
 3 priedas

UTENOS RAJONO SAVIVALDYBĖS 2019 METŲ BIUDŽETO PAJAMŲ IR ASIGNAVIMŲ PALYGINIMAS

1 lentelė. Planuotos biudžeto pajamos ir planuoti asignavimai

Savivaldybės tarybos sprendimo, kuriuo patvirtintas/patikslintas biudžetas, duomenys		Patvirtinta pajamų, tūkst. Eur	Nepanaudota pajamų dalimi, koreguotos ⁸⁵ pajamos, tūkst. Eur ⁸⁶	Patvirtinta asignavimų, tūkst. Eur			Patvirtintų pajamų ir asignavimų skirtumas, tūkst. Eur (perteklius +, deficitas -)	Atitikimas fiskalinės drausmės taisyklės ⁸⁷ (atitinka – taip, neatitinka – ne)
Data	Nr.			Iš viso	iš jų – LR FM atrinktiems projektams (iš skolintų lėšų)	iš jų – neskaitant LR FM atrinktiems projektams		
1	2	3	4	5	6	7 (5-6)	8 (4-7)	9
2019-02-21	TS-36	36826,6	37479,4	37455,6		37455,6	+23,8	taip
2019-04-25	TS-114	38932,7	39585,5	39561,7		39561,7	+23,8	taip
2019-07-11	TS-194	39159,1	39811,9	40788,1	1000,0	39788,1	+23,8	taip
2019-09-26	TS-229	39395,0	40047,8	41024,0	1000,0	40024,0	+23,8	taip
2019-11-28	TS-278	38234,6	38887,4	39863,6	1000,0	38863,6	+23,8	taip
2019-12-19	TS-310	38207,1	38859,9	39836,1	1000,0	38836,1	+23,8	taip

2 lentelė. Faktinės biudžeto pajamos ir panaudoti asignavimai

I. PAJAMOS		
Pajamų ekonominės klasifikacijos kodas	Pavadinimas	Suma, tūkst. Eur
1.1.	Mokesčiai	21503,8
1.1.1.	Pajamų ir pelno mokesčiai	19892,7
1.1.3.	Turto mokesčiai	1546,0
1.1.4.	Prekių ir paslaugų mokesčiai	65,1
1.3.	Dotacijos	14559,6
1.3.4.	Dotacijos iš kitų valdžios sektoriaus subjektų	14559,6
1.4.	Kitos pajamos	2579,2
1.4.1.	Turto pajamos	886,2
1.4.2.	Pajamos už prekes ir paslaugas	1654,40
1.4.3.	Pajamos iš baudų, konfiskuoto turto ir kitų netesybų	23,4
1.4.4.	Kitos neišvardintos pajamos	15,2
4.1.	Materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo pajamos	220,4
IŠ VISO PAJAMŲ		38863,0
Nepanaudota praėjusių metų pajamų dalis		652,8
IŠ VISO (su nepanaudota praėjusių metų pajamų dalimi)		39515,8

⁸⁵ Remiantis Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 21 straipsnio 3 dalimi, savivaldybės biudžeto einamųjų metų pajamos koreguojamos pridėdant nepanaudotą pajamų dalį – praėjusių metų biudžeto pajamų dalį, kuri viršija praėjusių metų panaudotus asignavimus. 2018-12-31 - 652,8 tūkst. Eur (Utenos rajono savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2019 m. gruodžio 31 d. ataskaitos (forma 1-sav.), 2020-02-03 Nr. FR1-1, 105 eilutė).

⁸⁶ Patvirtinta pajamų suma plius 652,8 tūkst. Eur.

⁸⁷ Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo 4 straipsnio 4 dalis, Lietuvos Respublikos 2019 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 2 punktas.

II. IŠLAIDOS		
Išlaidų ekonominės klasifikacijos kodas	Išlaidų pavadinimas	Suma, tūkst. Eur
2.1.	Darbo užmokestis ir socialinis draudimas	21603,3
2.2.	Prekių ir paslaugų naudojimo išlaidos	7544,7
2.3.	Palūkanos	120,1
2.4.	Subsidijos	395,0
2.7.	Socialinės išmokos (pašalpos)	2447,5
2.8.	Kitos išlaidos	1987,2
3.1.	Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos,	5375,6
3.1.4	tame tarpe – ilgalaikio turto finansinės nuomos (lizingo) išlaidos	19,7
IŠ VISO IŠLAIDŲ		39473,4
IŠ VISO, neskaitant ilgalaikio turto finansinės nuomos (lizingo) išlaidų⁸⁸		39453,7
Atitikimas fiskalinės drausmės taisyklės - atitinka⁸⁹		

⁸⁸ Apskaičiuojant asignavimus sumuojami 2 ir 3.1 ekonominės klasifikacijos straipsniai, apimantys einamąsias bei materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidas. Iš gautos sumos atimamas 3.1.4 ekonominės klasifikacijos straipsnis, žymintis ilgalaikio turto finansinės nuomos (lizingo) išlaidas. Ši korekcija atliekama, nes pagal turinį šios išlaidos atitinka skolinių įsipareigojimų mažinimo išlaidas (Šaltinis - Valstybės kontrolės 2020 m. birželio 16 d. ataskaita Nr. BPE-4 „Savivaldybių biudžetų fiskalinės drausmės taisyklių laikymosi vertinimas“).

⁸⁹ 39515,8 tūkst. Eur - 39453,7 tūkst. Eur = 62,1 tūkst. Eur

2020 m. liepos 15 d. audito ataskaitos Nr. A-6
 „Utenos rajono savivaldybės 2017 metų konsoliduotųjų
 ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto
 naudojimo vertinimas“
 4 priedas

INFORMACIJA APIE VIEŠOJO SEKTORIAUS SUBJEKTAMS PATEIKTAS REKOMENDACIJAS

Eil. Nr.	Subjekto pavadinimas	Rašto duomenys		Teikta rekomendacijų (vnt.) dėl:			Įvykdyta rekomendacijų (vnt.)
		Data	Nr.	viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo	turto ir įsipareigojimų inventurizacijos	apskaitos ir pateikimo ataskaitose	
1	VšĮ Utenos turizmo informacijos centras	2019-12-27	2-150		1	2	3
2	VšĮ Utenos verslo informacijos centras	2020-01-07	2-2		1	4	3
		2020-07-08	2-87		1	1	
3	Utenos kultūros centras	2020-05-05	2-39	4	2	3	
4	Utenos daugiavfunkcis sporto centras	2020-06-05	2-48	4			4
5	Utenos mokykla-vaikų darželis „Varpelis“	2020-06-29	2-54	4	1	2	
6	Utenos vaikų lopšelis-darželis „Pasaka“	2020-06-29	2-55	2			
7	Utenos vaikų lopšelis-darželis „Saulutė“*	2020-06-29	2-56				
8	Utenos vaikų lopšelis-darželis „Gandrelis“*	2020-06-29	2-57				
9	Utenos vaikų lopšelis-darželis „Voveraitė“*	2020-06-29	2-58				
10	Utenos mokykla-vaikų darželis „Eglutė“	2020-06-29	2-59	1	2	1	
11	Utenos vaikų lopšelis-darželis „Želmenėlis“	2020-06-29	2-60		1		
12	Utenos Aukštakalnio progimnazija	2020-06-29	2-61	3			
13	Utenos Rapolo Šaltenio progimnazija	2020-06-29	2-64	1	1		
14	Utenos Krašuonos progimnazija	2020-06-29	2-65	3	1		
15	Utenos Vyturių progimnazija	2020-06-29	2-66	4		1	
16	Utenos r. Saldutiškio pagrindinė mokykla*	2020-06-29	2-67				
17	Utenos r. Daugailių pagrindinė mokykla*	2020-06-29	2-68				
18	Utenos Aukštakalnio pradinė mokykla	2020-06-29	2-69	3			
19	Utenos r. Užpalių gimnazija	2020-06-29	2-70	2	1		
20	Utenos Adolfo Šapokos gimnazija	2020-06-29	2-71	2		1	
21	Utenos Dauniškio gimnazija	2020-06-29	2-72	3		1	
22	Utenos A. ir M. Miškinių viešoji biblioteka	2020-06-30	2-73	1	1		
23	Utenos meno mokykla*	2020-06-30	2-74				
24	Utenos kraštotyros muziejus	2020-06-30	2-75		1		
25	Utenos vaikų ir jaunimo užimtumo centras*	2020-06-30	2-76				
26	Utenos švietimo centras	2020-06-30	2-77	3	1		

27	Utenos r. Sudeikių daugiafunkcis centras	2020-06-30	2-78		1		
28	Utenos specialioji mokykla-daugiafunkcis centras	2020-06-30	2-79		1		
29	Utenos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras	2020-06-30	2-80		1		
30	Utenos rajono socialinių paslaugų centras	2020-06-30	2-81	2			
31	Utenos šeimos ir vaiko gerovės centras	2020-06-30	2-82		1		
32	Utenos rajono savivaldybės priešgaisrinė tarnyba	2020-06-30	2-83	2			
33	Utenos rajono savivaldybės Leliūnų socialinės globos namai	2020-06-30	2-84	4			
34	Utenos „Saulės“ gimnazija	2020-06-30	2-85	4			
35	Utenos vaikų lopšelis-darželis „Šaltinėlis“	2020-07-08	2-86		1	1	
Iš viso				52	20	17	10

* subjektuose neatitikimai nenustatyti arba nustatyti netikslumai, dėl kurių rekomendacijos raštu nebuvo teiktos